

Jaarverslag Stichting SPOTS 2025

Destroyed buildings can be rebuilt; destroyed works of art may possibly be replaced by new creations; but every animal and every flower which becomes extinct is lost forever in the most absolute of all death

Joseph Wood Krutch

L.P. van Mallandstraat 46
4754 AP Stampersgat
Telnr.: 06-40947232

info@stichtingspots.nl / <https://stichtingspots.nl/> <https://knuffelfarms.nl/>

KvK West Brabant: 20114314

Bankinstelling: ING

NL90INGB0004611235 (algemeen) / NL58INGB0004496284 (adoptie)

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van het boekjaar 2025 van Stichting SPOTS, lopend van januari tot en met december 2025. In dit jaarverslag geven wij u een overzicht van onze activiteiten in het jaar 2025 zodat u inzichtelijk krijgt waar wij zoal mee bezig zijn geweest en wat wij gedaan hebben met donaties die dit jaar aan ons verstrekt werden. Voor het financiële overzicht 2025 verwijs ik u naar onze financiële jaarrekening 2025. Deze is onder andere te vinden op onze website onder het kopje [verantwoording](#).

SPOTS heeft feitelijk twee belangrijke pijlers. **We ondersteunen projecten in het buitenland** die zich inzetten voor onze focusdieren in het wild. Daarnaast ondersteunen we ieder jaar een kleinere (vaak onbekende) kattensoort in ons project 'kleine kattensoort'. Dit jaar stond de Zwartvoetkat centraal in dit project.

De andere belangrijke pijler is **ons werk in Nederland zelf**. Dat omvat enerzijds het geven van voorlichting en (eventueel) het voeren van voorlichtingscampagnes. Anderzijds gaat het om het voeren van een lobby o.a. in de politiek, op onderwerpen die van belang zijn voor 'onze' katten. Een van de pijlers van deze lobby is het onderwerp traditionele medicijnen (TM) waarbij in een gedeelte gewerkt wordt met bedreigde diersoorten. Lichaamsdelen van specifieke dieren, vaak ook de grote katachtigen, zouden heilzaam werken tegen allerlei ziektes en kwalen. Door dit geloof vindt er een enorme (illegale) handel plaats die, als het gaat om katachtigen, met name het luipaard maar ook de leeuw onder grote druk zetten. Belangrijke doelstelling voor ons is altijd geweest dat de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), die sterk inzet op het gebruik en de verspreiding van TM, een uitspraak doet tegen dit gebruik van bedreigde dieren. 2025 was belangrijk omdat de WHO dit jaar nieuw beleid rondom traditionele medicijnen vaststelde dat een lange looptijd zal hebben; tot maar liefst 2034. Dit jaar was dus van belang om op dit punt iets te kunnen doen. We zijn er trots op dat we hier een mijlpaal hebben kunnen bereiken. In dit jaarverslag leest u daar alles over.

Wij willen onze donateurs, adoptie ouders en sponsors enorm bedanken voor hun geloof en steun aan ons. Het gaat daarbij niet alleen om financiële steun maar zeker ook om de vele lieve en bemoedigende mails die we ontvangen. Die ons de kracht geven te doen wat we doen. Enorme dank daarvoor.

Namens het bestuur,

Simone Eckhardt
directeur Stichting SPOTS

Stichting SPOTS algemeen	4 t/m 16
- Wat is de doelstelling van stichting SPOTS	4
- Waarom een Stichting voor wilde katachtigen	4
- Over SPOTS	
- de naam	6
- visie en missie	7 t/m 11
- juridische structuur en interne organisatie	12
- beleidsplan en jaarplan	12
- keurmerk	12
- Algemeen Nut Beogende Instelling	13
- Samenwerkingsverbanden	13 t/m 16
 Even voorstellen, “onze” katten	 17
- de cheeta	
- de leeuw	
- de luipaard	
 IUCN en CITES	 18 t/m 19
 Jaarplannen en resultaten 2025	 20 t/m 50
Financieel jaarverslag 2025	51
Slotwoord en vooruitblik	52

Stichting SPOTS algemeen

Wat is de doelstelling van Stichting SPOTS?

De officiële doelstelling van Stichting SPOTS is:

veel diersoorten worden met uitsterven bedreigd waaronder de (grote) wilde katachtigen. Stichting SPOTS richt zich op deze katachtigen. Steun geeft SPOTS door samen te werken met lokale partners waarbij de lokale bevolking nauw betrokken wordt. In Nederland tracht stichting SPOTS de problematiek van de (grote) katachtigen op de kaart te zetten o.a. door het informeren van de Nederlandse samenleving en door het bewustzijn van mensen over het belang van het behoud van wilde katachtigen, te vergroten.

Daaruit voortvloeiend volgen de doelstellingen **fondsen werven** voor de door SPOTS ondersteunde projecten, **voorlichting geven** om de situatie van de katachtigen naar voren te brengen en het **creëren van een netwerk, waartoe ook lobby behoort**, die bijdraagt aan de bovenstaande doelstellingen. Dit alles is vastgelegd in de statuten van de stichting.

Waarom een Stichting voor wilde katachtigen?

Er worden door de Cat Specialist Group van de IUCN 40 soorten wilde katten erkend; 41 als we de huiskat meerekenen. Een van die kattensoorten is de Roestkat, te zien op de afbeelding hiernaast.

Al deze katachtigen vertonen erg veel overeenkomsten met onze eigen huiskat. Eigenlijk verschillen ze alleen in grootte, in kleur of vlekkenpatroon. In één ding verschillen ze echter met onze huiskat. Deze laatste doet het relatief goed in Nederland. Naar schatting lopen er enkele miljoenen van rond, de meeste weldoorvoed door het goede kattenvoer.

Met hun wilde familieleden gaat het echter stukken minder voortvarend. Eigenlijk overleven de wilde katten alleen nog in de door mensen gecreëerde nationale parken en reservaten. En zijn ze voor overleving volledig afhankelijk van de tolerantie die mensen naar hen hebben.

Meerdere wilde kattensoorten staan op de rand van uitsterving en zijn daarom geclassificeerd op de [IUCN rode lijst van bedreigde soorten](#). Hier enkele cijfers:

- Leeuw: Status IUCN: *Vulnerable* (kwetsbaar) op de IUCN rode lijst. De meeste wetenschappers gaan uit van een aantal van ca. 20.000 in Afrika en zo'n 800-900 in India (Aziatische leeuw).

Ter vergelijking: 100 jaar geleden leefden er naar schatting meer dan 200.000 leeuwen;

- Cheeta: Schattingen gaan uit van zo'n 6500 volwassen dieren. Status IUCN: *Vulnerable* (kwetsbaar) op de IUCN rode lijst. De ondersoorten A.j.venaticus (Aziatische cheeta) en A.j. hecki (Sahara cheeta) hebben de status "*Critically endangered*" (ernstig bedreigd) en de ondersoort in Noordoost Afrika-de Hoorn van Afrika, de A.j. Soemmeringii, heeft de status *endangered* (bedreigd).

Ter vergelijking, 100 jaar geleden leefden er naar schatting meer dan 100.000 cheeta's;

- Tijger: geschat aantal van 4500. Status IUCN: *Endangered* (bedreigd) op de IUCN rode lijst.

Dat het slecht gaat met de wilde katten is vrij onbekend. De enige kat die regelmatig in de aandacht staat, is de tijger. Maar andere katachtigen krijgen veel minder aandacht en er zijn geen stichtingen in Nederland die zich specifiek inzetten voor wilde katachtigen in het wild.

In 2004 besloot Simone Eckhardt (afbeelding links) daarom een stichting op te richten die zich specifiek richt op wilde katten. In eerste instantie werd ze hiertoe bewogen door haar voorliefde voor de cheeta (jachtluipaard). In de doelstelling van SPOTS is echter opgenomen dat zij zich richt op alle wilde katachtigen.

Zoals boven reeds aangestipt: er zijn tenminste 40 soorten wilde katachtigen. Het is onmogelijk om als stichting al deze katachtigen structureel te ondersteunen. Daarom hebben wij gekozen voor drie focusdieren: de cheeta (jachtluipaard), luipaard en leeuw. Voor deze dieren ondersteunen wij op structurele basis projecten waarvoor wij actief fondsen werven. Daarnaast geven wij voorlichting over deze dieren om de bewustwording te vergroten alsook voeren we een lobby die deze dieren als soort ten goede komen.

Op onze [website](#), middels onze nieuwsbrief en social media kanalen, plaatsen wij beschrijvingen en nieuwtjes over alle katachtigen. Daarnaast hebben wij spreekbeurtmateriaal ontwikkeld over alle wilde katachtigen die te downloaden zijn op onze website. Op die manier hopen wij de 'spots' te zetten op alle kattensoorten waardoor hun naamsbekendheid groter wordt. Dit leidt hopelijk ook tot meer bewustwording en steun aan projecten wereldwijd die zich voor deze dieren inspinnen.

Al langer hadden wij plannen om meer te doen voor de minder bekende, kleinere, kattensoorten die ook vaak onder druk staan. Onbekend maakt onbemind denken wij. In 2020 begonnen we daarom met een nieuw project 'kleine kattensoort'. Waarbij we ieder jaar, naast onze drie focusdieren, ook aandacht vragen voor een andere, kleinere en vaak onbekendere, kattensoort. Voor die kat voeren we dat jaar dan ook actie zodat we ook financieel een project kunnen ondersteunen welke zich inzet voor die soort. We vragen met regelmaat aandacht voor de kattensoort van het jaar op onze social media kanalen. Doel; meer bekendheid genereren over die kattensoort.

In 2020 ontwikkelden we zoals gezegd de plannen voor dit nieuwe project 'kleine kattensoort'. In 2021 gaven we de aftrap en stond de Manul (Pallas kat) centraal. In 2022 was dat de Vissende kat, in 2023 de Andeskat, in 2024 de Luipaardkat (bij de meeste mensen bekend als Bengaalse kat) en in 2025 de Zwartvoetkat.

Voor meer informatie over dit nieuwe project van SPOTS, zie onze [website](#).

Afbeelding: de zwartvoetkat die in 2025 centraal stond in het nieuwe project 'kleine kattensoort'.

Over SPOTS

De Naam

SPOTS staat voor **Save and Protect Our TreasureS** (red en bescherm onze schatten) maar verwijst ook naar de vlekken die bij vele katachtigen voorkomen (het Engelse woord 'spots' betekent vlekken) en naar "in de spots zetten". SPOTS probeert op een actieve wijze aandacht te vragen voor 'onze' dieren. Dit doen we bijvoorbeeld door het geven van presentaties op o.a. scholen, berichten op onze websites en posts op onze social media kanalen. Ook binnen de media proberen wij de katachtigen en hun problematiek, in 'de spots' te zetten.

Daarnaast refereert SPOTS naar "plaatsen" (spots) in de wereld. SPOTS lobbyt voor die projecten die natuurbescherming daadwerkelijk hoog in het vaandel hebben. Dit laatste punt refereert vooral naar het gegeven dat veel mensen naar projecten reizen (als toerist of vrijwilliger) waarbij ze in nauw contact kunnen komen met jonge, vaak speciaal gefokte dieren. Deze projecten verkopen zichzelf veelal als natuurbeschermingsprojecten.

Dit leidt er helaas toe dat dieren zoals cheeta's, tijgers en leeuwen een commercieel belang krijgen wat vaak leidt tot misstanden. Te denken valt aan het specifiek fokken van deze dieren met als doel dat toeristen en vrijwilligers met deze dieren kunnen wandelen, selfies kunnen nemen, ze de melkfles kunnen geven e.a. Dit alles leidt ook weer tot een illegale handel waarbij dieren uit het wild worden gehaald om zo nieuwe bloedlijnen te kunnen toevoegen, of om ze illegaal te verhandelen aan geïnteresseerden die in de dieren een leuk 'huisdier' zien.

Vaak eindigen deze dieren, als ze groter en niet langer knuffelbaar zijn, in de zogenaamde Canned Hunting industrie of wordt het dier gedood voor het skelet welke geëxporteerd wordt naar Azië voor verwerking in traditionele medicijnen. Voor meer uitleg hierover zie verderop in het jaarverslag (bladzijde 34). SPOTS vraagt daarom actief aandacht voor dit verschijnsel om zo de bewustwording bij mensen te vergroten.

Afbeelding: op de foto met een cheeta is een zeer gewilde excursie

Visie en missie

Stichting SPOTS wil zich vooral profileren als “no nonsens” Stichting. Wij zijn geen biologen en/of wetenschappers en steunen het liefste kleinschalige projecten die een actieve, concrete insteek en aanpak hebben. Deze projecten werken altijd samen met de lokale bevolking, iets wat in onze ogen essentieel is.

Twee van onze focusdieren, de cheeta en luipaard, leven namelijk vooral buiten beschermde gebieden, op boerenland. Veelal hebben boeren een negatieve perceptie ten aanzien van

roofdieren. En niet altijd onterecht. Roofdieren doden immers soms vee, de inkomstenbron van de boeren. Als je op de rand van het bestaansminimum leeft, is dit een ramp. Het is dus logisch dat de lokale bevolking vaak anders naar wilde dieren kijkt dan wij in het Westen.

Afbeelding: soms doden roofdieren geiten en koeien van boeren. Dat maakt ze niet altijd populair bij de lokale bevolking.

Voor de overleving van ‘onze’ dieren is het dus van belang dat er actief contact wordt gezocht en samengewerkt wordt met de lokale bevolking. Deze boeren negeren of veroordelen, leidt veelal tot vervreemding. Met als consequentie de dood van veel (roof)dieren op hun land.

Daarnaast willen we zoveel mogelijk het grote publiek bereiken. We geloven namelijk in bewustwording en veranderingsprocessen die we gezamenlijk kunnen bewerkstelligen. Hoewel het vaak zo voelt dat je als gewone burger weinig vat hebt op dingen die gebeuren in de wereld, geloven wij dat in gezamenlijkheid wel degelijk veranderingen kunnen plaatsvinden. Daarom is het van belang om bij het grotere publiek bekendheid te krijgen over onderwerpen die van belang zijn voor onze dieren. Zodat we meer pressie kunnen uitvoeren in bijvoorbeeld de politiek. Of een gedragsverandering kunnen bewerkstelligen zoals bijvoorbeeld bij reizigers die niet langer excursies met wilde dieren boeken.

Belang van voorlichting in Nederland

Het is van belang dat mensen in Nederland weten wat er gaande is met de wilde katachtigen. Wat men niet weet, kan men ook niet veranderen, zo geloven wij. Middels “jip en janneke” taal willen wij het grote publiek bereiken middels aansprekende acties en een directe communicatie. Social media kanalen, reguliere media en onze websites zijn hierbij belangrijke middelen.

Het geven van voorlichting waarbij het hele plaatje van natuurbescherming inzichtelijk wordt gemaakt, vinden wij eveneens van essentieel belang. Daarom staan wij op onze social media met regelmaat stil bij dilemma's in natuurbescherming waarbij we meerdere kanten van een verhaal belichten, schrijven we met regelmaat blogs en geven we presentaties en interviews die deze dilemma's inzichtelijk maken.

Belang van samenwerking met lokale bevolking

SPOTS is bezig met soortbehoud en is dus vooral bezig met de dieren in het wild. Wij ondersteunen daarom geen fok- en/of opvangcentra.

Hoewel de door ons ondersteunde projecten soms dieren moeten opvangen, is het belangrijkste streven altijd de bescherming van de dieren in het wild. Onze focusdieren dreigen uit te sterven en dus zullen we ons moeten richten op hoe we deze diersoorten kunnen beschermen. Wij zijn dus veel minder bezig met individuele dieren. Die visie vraagt ook om het zien van het hele plaatje.

Afbeelding: onze focus ligt vooral op bescherming van dieren in het wild en op soortbehoud. Copyright foto: Evert Doorn

Langzaam gaan we toe naar een wereld waarin roofdieren alleen nog geaccepteerd worden in beschermde gebieden zoals Nationale Parken of reservaten. Dit is altijd een gevaarlijk scenario. Als dieren buiten deze gebieden komen, worden ze namelijk vaak direct doodgeschoten. Dat komt omdat de lokale bevolking rondom Nationale Parken en Reservaten, vaak niet actief betrokken wordt bij het beleid van deze parken. Hierdoor ontstaat een 'wij/zij' mentaliteit wat vaak weer leidt tot een afkeer van wildlife bij de lokale bevolking. Die veelal wordt gezien als 'lastig en gevaarlijk' bijvoorbeeld voor de inkomstenbron van boeren; het vee, of gewas (olifanten kunnen gemakkelijk hele oogsten vernielen).

Dat betekent dat een beschermd gebied altijd tot in de puntjes afgezet en beschermd moet worden met bijvoorbeeld elektrische hekken om zo te voorkomen dat dieren op 'vijandig' land komen. Direct resulterend in het gegeven dat dieren niet langer kunnen migreren en eigenlijk opgesloten zitten in een systeem. Hier zijn meerdere nadelen aan te koppelen. Bijvoorbeeld omdat blijkt dat het veel vraagt om een hekwerk blijvend en gedegen 'afgesloten' te houden. Een goed voorbeeld daarvan is Etosha NP in Namibië.

Namibië, een land met minder corruptie in vergelijking met sommige andere Afrikaanse landen, blijkt toch niet in staat om zijn hekwerk rondom dit park afdoende te onderhouden. Resultaat: roofdieren breken uit en komen op het land van boeren die ze vaak zonder pardon doden, zeker als ze zich vergrijpen aan geiten of koeien. Veel dieren worden in dit mens/dier conflict (human wildlife conflict, hwc) gedood. Een ander nadeel van afgesloten natuurparken of reservaten is dat het gesloten systemen zijn waarbij dieren niet vrij kunnen migreren. En dat betekent dat we de dieren in deze gebieden moeten reguleren.

A photograph of a light-colored dog, possibly a Weimaraner, lying on its side in a grassy field. A metal cage trap is positioned over the dog's head, with its bars visible. The dog's eyes are closed, and it appears to be resting or possibly unconscious. The background consists of dry grass and some small green plants.

De visie van SPOTS is uiteraard niet dat natuurparken of reservaten niet goed zijn. Het is heel belangrijk om gebieden blijvend te beschermen voor wildleven. Nog sterker; samen met enkele sponsors zijn we aan het kijken of wij grond in Namibië kunnen aankopen. Ook die grond zal afgezet moeten worden met hekwerk om de wilde dieren enigszins te kunnen beschermen. Maar dit op zich is niet afdoende in onze ogen. Natuurparken van nu kunnen morgen opgedoekt worden en zijn dus nooit een garantie voor de veiligheid van de ingesloten dieren. Met regelmaat verschijnen berichten waaruit duidelijk wordt dat Nationale parken worden opgedoekt voor economische belangen. Of dat er, vanwege economische redenen, autowegen dwars door natuurgebied worden aangelegd. Het blijft dus essentieel om niet alleen in te zetten op afgesloten Nationale parken en reservaten. Een alternatief zou kunnen zijn dat private stichtingen en/of ondernemingen, grond aankopen. En op die manier het leefgebied van wildlife vergroten. Private ondernemingen hebben vaak minder te maken met politiek die helaas niet altijd betrouwbaar is.

[illegible]

In beide gebieden leven veel boeren die vaak afhankelijk zijn van veeteelt. Als wildlife zoals leeuwen, uitbreekt uit Etosha, komen ze direct in contact met de lokale bevolking. Dit leidt met grote regelmaat tot conflict met veel dode dieren als gevolg. Daarom is het in SPOTS' ogen heel belangrijk om de lokale bevolking rondom deze beschermde gebieden te betrekken.

De meeste dieren die wij ondersteunen, leven vooral op land van de boeren (de cheeta voor 90%) dus buiten de Nationale parken/reservaten. Als we alleen dieren tolereren in nationale parken/reservaten maar niet daarbuiten, zal het voor de cheeta erg lastig worden te overleven. Hoewel een roofdier, is de cheeta niet krachtig. In parken waar andere roofdieren leven, overleeft ze het vaak niet omdat ze wordt afgetroefd door andere roofdieren. En ca. 90% van haar welpen wordt gedood, vaak door andere roofdieren. Inzetten op Nationale parken/reservaten alleen is, zeker voor de cheeta, dus niet voldoende.

Dat betekent wel dat de mensen die wonen rondom nationale parken/reservaten, geholpen moeten worden. Zij worden immers regelmatig geconfronteerd met de nadelen van roofdieren bijvoorbeeld als deze zich vergrijpen aan het vee van de boer. Daarom ondersteunt SPOTS kleinschalige projecten waarbij sprake is van concrete initiatieven die de lokale bevolking direct resultaat opleveren. Ook kleinere geldbedragen scoren optimaal resultaat. Ter voorbeeld: door het bouwen van een veekraal (gemiddelde kosten € 4500,-) kan het vee van boeren beter beschermd worden tegen roofdieren zoals leeuwen. Dit leidt tot een grotere tolerantie van de boer naar roofdieren toe wat direct leidt tot het minder snel doden van roofdieren.

Het is ook van belang dat projecten direct in actie kunnen komen wanneer een boer belt en aangeeft te maken te hebben met een 'probleemdier'. Als een project niet direct kan schakelen na zo'n telefoontje, zal het dier in kwestie zeker gedood worden. Dat vraagt dus om een continue paraatheid van een team dat direct in actie kan komen als dat nodig is. Het zijn allemaal zaken die veel geld kosten en waarbij wij, onder andere middels onze adoptie projecten, proberen te helpen.

SPOTS is vooral bezig met het ondersteunen van projecten die zich richten op de lokale bevolking zoals boeren en jongeren (de toekomst) en dus niet met het bekostigen van corridors. Simpelweg omdat dit gaat om enorme operaties en daarmee gepaard gaande geldstromen en politieke lobby. Dit zijn zaken die vaak worden uitgevoerd door grote organisaties zoals African Parks, WWF en Panthera die vaak ook kunnen rekenen op grote fondsen en/of subsidiëring.

Afbeelding: afname van leefgebied en het conflict met mensen dat hierdoor ontstaat, is een van de belangrijkste bedreigingen voor wildlife. Daarom zijn we als SPOTS op diverse manieren actief om deze bedreiging aan te pakken.

Wel zijn wij, zoals al benoemd, sinds 2023 bezig om samen met geïnteresseerde sponsors de mogelijkheden voor grondaankoop in Namibië te bekijken. Deze grondaankopen zorgen voor meer leefgebied voor wildlife. In 2025 zijn hier verdere stappen in genomen en de verwachting is dat wij in 2026 daadwerkelijk tot grondaankoop over kunnen gaan. Middels deze aankoop zal in ieder geval een oppervlakte van 20.000 hectares vrijkomen voor wildlife wat mogelijk uitgebreid kan worden naar 37.000 hectares.

Lobby in o.a. media en politiek op onderwerpen die voor onze diersoorten van belang zijn

De visie van SPOTS is ook dat we ons richten op problematiek die de door ons ondersteunde dieren als geheel raken. We werken graag aan structurele oplossingen. Bijvoorbeeld: je kunt wel continue dieren redden en indien nodig, opvangen, maar beter is het om te werken aan de oorzaken waarom deze dieren gered moeten worden. Een ander voorbeeld; je kunt wel miljarden investeren in anti-stroppers units maar beter of in ieder geval parallel hieraan, zou je in onze ogen moeten werken aan de redenen van de stroperij op vaak specifieke dieren.

Voorbeelden hiervan zijn de illegale handel in cheeta's, traditionele Chinese medicijnen (TCM) en de handel in leeuwen en luipaarden. Onderwerpen die van enorm belang zijn omdat ze 'onze' dieren als soort aangaan en bedreigen, maar die niet direct door andere stichtingen opgepakt worden. Wij zijn van mening dat je als organisatie ook moet werken aan de bron van problemen zoals bovengenoemde onderwerpen. Dat vraagt vaak om een politieke adressering; vandaar dat een belangrijk onderdeel van ons werk in Nederland ook een lobby in de politiek omvat. Meer hierover in dit jaarverslag op bladzijde 39.

Afbeelding: er is een levendige illegale handel in cheeta welpen. De welpen op deze foto werden vanuit Yemen, op social media ter verkoop aangeboden.

Deze handel leidt ertoe dat de subpopulatie in de Hoorn van Afrika dreigt uit te sterven. In de politiek voeren wij daarom een lobby om deze handel te adresseren.

Juridische structuur en interne organisatie

Stichting SPOTS is een stichting met een Bestuur (drie personen) dat viermaal per jaar vergadert. Er is een beleidsplan, notulen en statuten.

Daarnaast is er een groep vrijwilligers (ca. vijftien personen) die de directeur helpen met het uitvoeren van haar taken. De vrijwilligers zijn onderverdeeld in diverse werkgroepen. Sinds november 2013 is er een beroepskracht in dienst van de Stichting, voor 32 uur per week. Dat is Simone Eckhardt die de functie van directeur heeft. Zij ontving hiervoor in 2025 een salaris van € 2039,50 netto per maand (exclusief vakantiegeld).

Afbeelding: vrijwilligster in een interview met tv over knuffelfarms

Bestuur 2025:

Marjo Hoedemaker, penningmeester

Jöran van de Ven, secretaris

Simone Eckhardt, voorzitter

Beleidsplan, jaarplan en begroting

Stichting SPOTS heeft een algemeen beleidsplan (strategisch plan) met daarin speerpunten. Eens in de vier jaar wordt dit beleidsplan nagelopen en eventueel aangepast. Jaarlijks wordt het beleidsplan vertaald in jaarplannen waarin een bepaalde focus op actiepunten wordt gelegd. In het jaarplan worden ook targets vastgelegd (jaarbegroting).

Keurmerk

Er zijn een aantal keurmerken op de markt waarbij je je als goed doel kunt aansluiten. Hoewel SPOTS hier niet vaak naar gevraagd wordt, is het aanvragen van een Keurmerk wel altijd iets dat gespeeld heeft binnen onze organisatie.

Een inventarisatie van de aanwezige keurmerken leert dat het aanvragen van een keurmerk kosten- en arbeidsintensief is. De kosten die hieraan worden besteed gaan ten principale ten koste van de besteding van fondsgeld aan de doelstelling. Het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) spant de kroon met de hoogte van de kosten. Daarnaast is het traject dat hiervoor moet worden belopen, enorm arbeidsintensief. Gezien de minieme beschikbare werkkraft binnen SPOTS, is dit gewoon onmogelijk.

Ondanks de goede naam van dit keurmerk, heeft het Bestuur van SPOTS daarom besloten dat de kosten die aan het aanvragen en onderhouden van dit keurmerk vooralsnog niet in verhouding staan tot noch de hoogte van de huidige fondsenwerving noch tot de voordelen die dit keurmerk ons biedt.

Algemeen Nut Beogende Instelling

Ook in 2025 is Stichting SPOTS door de belastingdienst aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling. Deze ANBI-status is in het leven geroepen door de Belastingdienst om de schifting te maken voor de steun aan welke organisaties de belastingdienst belastingvoordeel aan de donateur wil faciliteren, en welke daarvoor niet in aanmerking komen. Tevens moet deze ANBI status de donateur een mate van vertrouwen geven over de betrouwbaarheid van de betreffende Stichting.

SPOTS is bij de Anbi bekend onder nummer 813081919 (fiscaal nummer).

Samenwerkingsverbanden

Stichting SPOTS is een onafhankelijke stichting die actief is vanuit Nederland. Er wordt wel nationaal en internationaal samengewerkt.

Nationale Samenwerkingsverbanden

SPOTS is lid van de [GlobeGuards](#). GlobeGuards bundelt een aantal natuurbeschermingsorganisaties en behartigt hun belangen in het kader van fondsenwerving, publiciteit en expertise. Jaarlijks organiseert zij rondom 4 oktober een Dag van de Natuur met een daaraan gekoppelde veiling die inkomsten genereren voor de aangesloten leden.

Er is ook regelmatig samenwerking met andere stichtingen in Nederland. SPOTS is altijd van mening dat je samen vaak meer bereikt als alleen. Dus wanneer er onderwerpen zijn waarbij je krachten kunt bundelen, is SPOTS daartoe altijd bereidt. En neemt hiertoe ook vaak het initiatief. Met World Animal Protection Nederland en AAP hebben wij jarenlang campagne gevoerd op het onderwerp 'wilde dieren in toerisme'. Die campagne bestond erin dat we gedurende de vakantieperiode in de zomer, gezamenlijk aandacht vroegen voor dierenleed in excursies. Nog steeds bundelen wij krachten bijvoorbeeld als er in de media een item is geweest waarbij wilde dieren in toerisme worden gepromoot.

In 2021 werkten we samen met IUCN Nederland en Bears in Mind in een onderzoek aangaande de illegale handel gedreven door traditionele medicijnen in Nederland en EU. En dit jaar werkten we samen met vele andere organisaties aangaande de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). Zie daarvoor pagina 48 van dit jaarverslag.

Afbeelding: TCM is een belangrijke drijver van de illegale handel in bedreigde dier,- en plantensoorten. Ook 'onze' katten worden steeds vaker slachtoffer van deze handel. Zo worden bijvoorbeeld leeuwen en luipaarden gebruikt in TCM als 'vervanger' van de van oudsher gebruikte tijger.

Wij zijn actief op dit onderwerp in de politiek en werken hiertoe met regelmaat samen met andere organisaties.

Dierenparken

Zeker in Nederland wordt educatie door de dierenparken zelf, als belangrijk gezien. De dieren in hun parken zijn daarmee ambassadeurs voor hun familieleden in het wild. Dit uit zich o.a. in voorlichting rondom de aanwezige diersoorten in de parken maar ook door bedreigingen van de soorten te vermelden. Wij proberen altijd aandacht te vragen voor onderwerpen die in onze ogen van belang zijn om ook belicht te worden. Bijvoorbeeld knuffelfarms en traditionele Chinese medicijnen. Vaak nemen dierenparken dit dan ook op in hun educatie. Dit alles draagt bij tot meer bewustwording bij de bezoeker van dierenparken wat in onze ogen essentieel is.

Enkele dierenparken hebben ook eigen stichtingen in beheer waarmee zij natuurbeschermingsprojecten ondersteunen. Stichting SPOTS probeert hier actief te lobbyen voor de door haar ondersteunde projecten.

Goede samenwerking bestaat met Dierenpark Safaripark Beekse Bergen en de overige bij Libéma aangesloten parken middels de daaraan verbonden stichting Wildlife, Dierenpark Amersfoort, GaiaZOO, ARTIS en Koninklijke Burgers' ZOO.

[Stichting Wildlife](#) is al jarenlang een trouwe supporter van SPOTS en het door haar ondersteunde project Namibian Lion Trust (NLT). Die steun uit zich in financiële ondersteuning maar ook in een gezamenlijk optreden in ludieke acties waarbij het gaat om bewustwording. Ook het [Wildlife Fund](#) van Dierenpark Amersfoort heeft in het verleden NLT ondersteunt.

In oktober 2023 opende [ARTIS](#) haar nieuwe leeuwenverblijven. Zij koppelden hier steun aan de leeuw aan. Dat uitte zich bijvoorbeeld middels educatieborden bij de nieuwe leeuwenverblijven. Zij besloten ook om vanaf dit jaar sponsor te worden van zowel SPOTS als NLT.

Scholen

SPOTS heeft contacten met diverse opleidingen die zich specifiek richten op toerisme en/of wildlife. Voorbeelden zijn: Stenden University, Van Hall instituut, HAS in Den Bosch, Universiteit van Wageningen, diverse Helicon vestigingen, InHolland, BUAS (voormalige NHTV), Zone college en Saxion. In het verleden hebben wij een actieve lobby bij deze scholen gevoerd voor de integratie van de ANVR richtlijnen aangaande dieren in toerisme binnen de lesstof. Maar we geven ook met regelmaat presentaties op scholen.

Reiswereld

SPOTS zoekt actief contact met de reisindustrie. Insteek is met name dat SPOTS probeert om "juiste" projecten op te laten nemen in de reisbrochures. Dat wil zeggen geen bezoeken aan knuffelfarms waarbij geen bijdrage wordt geleverd aan natuurbehoud en de gefokte dieren binnen deze farms zelfs een ongewisse toekomst hebben. Maar we vragen ook aandacht voor verantwoorde safarireizen. Toerisme kan een wezenlijke bijdrage leveren aan natuurbescherming MITS ze dan wel verantwoorde projecten bezoekt. En mits ze wilde dieren met respect benaderd zoals het volgen van gedragsregels (zoals afstand houden) bij safarireizen.

Vandaar dat SPOTS al vanaf 2009 een lobby voert in de reisbranche. SPOTS werkt in Nederland actief samen met de overkoepelende branche organisatie ANVR waarin de meeste Nederlandse reisorganisaties zitting hebben. Voor meer informatie over dit onderwerp, zie pagina 37 van dit jaarverslag.

Afbeeldingen: in de reiswereld lobbyen wij actief voor aandacht voor knuffelfarms; plaatsen waar toeristen en/of vrijwilligers interacties kunnen hebben met wilde katachtigen (foto links). Maar we vragen ook aandacht voor verantwoorde safarireizen. In 2025 zagen we helaas met regelmaat filmpjes circuleren waarbij duidelijk werd dat dieren gehinderd werden door vele safaribusjes (afbeelding rechts). Dit soort safaritoerisme heeft een nadelig effect op wilde dieren

Internationale samenwerkingsverbanden

SPOTS werkt internationaal gezien samen met organisaties die zich inzetten voor de door haar ondersteunde diersoorten.

Cheeta:

SPOTS werkt actief samen met en werft structureel fondsen voor:

[N/a'an ku sê](#) (Namibië). Wij ondersteunen hiermee dieren die permanent moeten worden opgevangen maar ondersteunen ook hun wildlife unit die in actie komt wanneer boeren bellen en aangeven een 'probleemdier' te hebben gevangen.

Ook sponsoren wij incidenteel projecten die zich voor de cheeta inzetten en sponsoren wij onderzoek naar onderwerpen die van belang zijn voor de cheeta. Zoals illegale handel.

Leeuw:

[Namibian Lion Trust](#) (Namibië), [Campaign Against Canned Hunting](#) (Zuid Afrika), [Blood Lions](#) en [Lion Coalition](#).

Omdat stichting SPOTS vooral actief en bekend is in Zuidelijk Afrika, is in eerste instantie gekozen voor hulp aan Namibian Lion Trust (NLT) in Namibië. Namibië herbergt een gezonde groep leeuwen (o.a. TBC- en kattenaids vrij). Daarnaast is Namibië een land met relatief weinig corruptie. Dat is belangrijk, ook in natuurbescherming.

Canned hunting komt wereldwijd voor maar is vooral bekend vanuit Zuid-Afrika. Canned hunting is een specifieke vorm van jacht waarbij de jager zeker weet dat hij prijsschiet omdat het dier waar hij op jaagt, is opgesloten in een (klein) afgeschermd gebied. Vandaar de term 'canned hunting' (ingeblikt jagen – kant en klaar jagen). In Zuid-Afrika zijn het vooral leeuwen die voor dit doeleinde gefokt worden. Veel leeuwen die uiteindelijk eindigen in de Canned Hunting industrie, zijn eerst ingezet als knuffeldier bij toeristenfarms.

Omdat stichting SPOTS contacten heeft in de reisbranche en zoals gezegd in Zuidelijk Afrika haar grootste expertise ligt, is ervoor gekozen om actief te werken aan het bekendmaken van Canned Hunting en knuffelfarms, fenomenen vooral aanwezig in Zuidelijk Afrika. Hierbij wordt o.a. samengewerkt met de Campaign Against Canned Hunting (CACH) en Blood Lions uit Zuid Afrika. Deze organisaties worden veelal benaderd door media in en buiten Zuid-Afrika voor meer informatie over dit onderwerp. Voorlichting is ontzettend belangrijk om Canned Hunting en knuffelfarms uiteindelijk aan banden te kunnen leggen.

Met diverse organisaties zijn wij ook verenigd in de [lion coalition](#). Een samenwerkingsverband waarbij stichtingen wereldwijd, regelmatig de handen ineenslaan om acties uit te voeren en/of om elkaar te helpen bij eigen acties rondom de fokindustrie van leeuwen.

Afbeelding: de meeste leeuwen die gedood worden in de trofeejacht in Zuid-Afrika worden middels canned hunting gedood. Het gaat dan om gefokte dieren die eerst vaak in toerisme of vrijwilligersprojecten zijn ingezet

Luipaard:

N/a'an ku sê in Namibië.

Project 'kleine kattensoort'

In dit project stellen we jaarlijks een kleinere kattensoort centraal. En ondersteunen wij dat jaar financieel een project dat zich voor die kleine kattensoort, inzet. In 2025 stond de zwartvoetkat centraal in dit project (zie foto rechts) en ondersteunden wij de Black-Footed Cat Working Group ([BFCWG](#)). Met onze steun zullen Zwartvoetkatten in Zuidelijk Afrika van VHF collar worden voorzien.

In het project 'kleine kattensoort' staat elk jaar een ander dier en dus project centraal. In 2025 was dat de zwartvoetkat en ondersteunden wij de Black-Footed Cat Working Group.

Even voorstellen: “Onze” katten

Zoals gezegd richt stichting SPOTS zich op alle katten wereldwijd. Structurele steun, alsook lobby inspanningen, wordt gegeven aan drie dieren:

De cheeta (jachtluipaard)

De cheeta (in Engels cheetah), in Nederland ook wel bekend als jachtluipaard, is het snelste landdier ter wereld. De cheeta is echter ook een dier dat met uitsterven wordt bedreigd. Naar schatting leven er nog zo'n 6.500 (volwassen) cheeta's wereldwijd. In Iran, het enige land buiten het continent Afrika waar nog met zekerheid cheeta's leven, zijn naar schatting nog maar zo'n 30 cheeta's. Grootste bedreigingen zijn afname van leefgebied en het mens/dier conflict dat hierdoor ontstaat en illegale handel. Cheeta welpen worden uit het wild geroofd om gesmokkeld te worden naar o.a. het Midden-Oosten waar ze geliefd zijn als huisdier.

De cheeta leeft het liefst daar waar geen andere roofdieren voorkomen dus vaak buiten beschermde gebieden, op boerenland. Dat leidt vaak tot human/wildlife conflict. Om de cheeta te helpen, moet je dus vooral samenwerken met boeren op wiens land het dier leeft.

De leeuw

Bekend als “koning der dieren”. Waren er 100 jaar geleden nog meer dan 200.000 leeuwen, nu zijn dat er in de slechtste schattingen nog slechts 16.000. De afname van leeuwen gaat zo snel dat het niet ondenkbaar is dat dit dier al over enkele decennia zo goed als uitgestorven is. In onze ogen dreigt de leeuw de nieuwe tijger te worden, een katachtige die al op rand van uitsterven staat.

Grootste bedreigingen voor de leeuw zijn afname van leefgebied en het conflict dat hierdoor ontstaat met mensen, (illegale) jacht en handel/stroperij. Opkomende bedreiging is dat er een stijgende vraag is naar zijn lichaamsdelen die geliefd zijn in traditionele medicijnen zoals traditionele Chinese medicijnen (TCM).

De luipaard

De luipaard wordt algemeen gezien als allrounder van de katachtigen. Toch komt ook deze allrounder onder grote druk te staan waardoor het dier nu op de IUCN lijst als ‘vulnerable’ (kwetsbaar) wordt geclassificeerd. Daarnaast zijn er vele ondersoorten van het luipaard ernstig bedreigd (waaronder de Amurpanter en Perzische panter).

De grootste bedreiging is afname van leefgebied. Dat leidt met regelmaat tot human/wildlife conflict waarbij veel luipaarden worden doodgeschoten. De luipaard, net als de cheeta, leeft het liefst buiten beschermde gebieden; op boerenland. Ook het luipaard is steeds geliefder in traditionele medicijnen wat leidt tot grote illegale handel. Tot slot draagt slecht gereguleerde trofeejacht bij tot afnemende aantallen.

DE IUCN EN CITES

De International Union for the Conservation of Nature, ook genoemd de World Conservation Union ofwel het [IUCN](#), is de enige natuurbeschermingsorganisatie die zowel staten als niet-gouvernementele organisaties (Ngo's) als leden heeft. Daarnaast kent de unie een groot internationaal netwerk van wetenschappers verdeeld over zes commissies. Deze zes commissies vormen gezamenlijk een internationaal netwerk van meer dan 10.000 wetenschappelijke vrijwilligers op het gebied van behoud van biodiversiteit, beheer van natuurlijke hulpbronnen, milieutechniek, beleid, recht en voorlichting. Een van deze zes internationale commissies is de Species Survival Commissie. Hieronder vallen meerdere diersoorten, allen bij elkaar gebracht in zogenaamde groepen. De Cat Specialist Group is hier één van.

De IUCN staat sinds de oprichting in 1948 voor natuurbehoud in een rechtvaardige wereld. Ze definieert beschermde gebieden en is bekend van de rode lijst. Op de rode lijst worden o.a. diersoorten weergegeven die bedreigd zijn of worden. Ze worden geclassificeerd bijvoorbeeld als *Vulnerable* (kwetsbaar), *Endangered* (bedreigd) of *Critically Endangered* (zeer bedreigd). De leeuw, luipaard en cheeta hebben als classificering "Vulnerable" en enkele subsoorten "Critically Endangered". Om een en ander in perspectief te zetten: de cheeta in Zuidelijk Afrika wordt als "kwetsbaar - vulnerable" gezien en niet als ernstig bedreigd maar er leven nog maar zo'n 6.500 volwassen cheeta's in het wild in heel Afrika.

IUCN beïnvloedt beleid, ondersteunt lokale natuurorganisaties, voert waar nodig projecten uit en ontwikkelt internationaal natuur- en milieurecht zoals de Convention on International Trade of Endangered Species (CITES) en de Convention on Biological Diversity (CBD). Een dier of plant die voorkomen op de rode lijst, worden door CITES-verdragen vaak beschermd o.a. door beleidsplannen voor te schrijven. CITES werkt hiervoor met de zogenaamde Appendices. Wij beperken ons hieronder tot Appendix I en II.

CITES Appendix 1:

Appendix I lists species that are the most endangered among CITES-listed animals and plants. They are threatened with extinction and CITES prohibits international trade in specimens of these species except when the purpose of the import is not commercial for instance for scientific research. In these exceptional cases, trade may take place provided it is authorized by the granting of both an import permit and an export permit (or re-export certificate).

Een dier dat op Appendix 1 staat (zoals de cheeta en luipaard), wordt in de hoogste graad beschermd en er is in principe geen handel in deze dieren mogelijk waaronder ook trofeejacht wordt gerekend. Maar, sommige landen maken hierop een uitzondering met instemming van CITES. Zij moeten dan aantonen dat het in hun land wel goed gaat met dat dier en mogen dan een quotum vaststellen. In Namibië bijvoorbeeld mogen hierdoor 150 cheeta's en 250 luipaarden per jaar worden doodgeschoten als trofee.

Maar, een dier op Appendice 1 geniet een zekere bescherming en je moet bepaalde vergunningen hebben om het dier te doden, in bezit te hebben of uit te voeren. Niet dat dit altijd veel helpt. Naast de officiële richtlijnen van CITES bestaat er vaak een levendige illegale handel. Van de cheeta in de Hoorn van Afrika is bekend dat zij op grote schaal (illegaal) verhandeld worden naar het Midden-Oosten ondanks het gegeven dat het dier op Appendice I staat en handel dus verboden is.

CITES Appendice 2:

Appendix II lists species that are not necessarily now threatened with extinction but that may become so unless trade is closely controlled. It also includes so-called "look-alike species", i.e. species of which the specimens in trade look like those of species listed for conservation reasons. International trade in specimens of Appendix-II species may be authorized by the granting of an export permit or re-export certificate. No import permit is necessary for these species under CITES (although a permit is needed in some countries that have taken stricter measures than CITES requires). Permits or certificates should only be granted if the relevant authorities are satisfied that certain conditions are met, above all that trade will not be detrimental to the survival of the species in the wild.

Dieren op Appendice 2 kunnen dus gemakkelijker bejaagd en verhandeld worden, en het ligt aan het land in kwestie om hoeveel aantallen het gaat.

De leeuw, waarvan inmiddels duidelijk is dat de aantallen sterk afnemen, is niet opgenomen op Appendice 1. De leeuw is daarmee een van de weinige grote katachtigen die niet tot de hoogste graad beschermd is middels CITES-verdragen. Dat betekent dat handel in leeuwen is toegestaan waaronder ook trofeejacht valt. Trofeejacht op leeuwen is ontzettend populair en levert veel geld op. Hoogstwaarschijnlijk is dat de reden waarom de leeuw niet op Appendice I staat omdat de handel, waartoe ook trofeejacht valt, dan meer aan banden wordt gelegd. Maar, doordat de leeuw op Appendice II staat, is het ook gemakkelijker om de dieren te fokken en te exporteren. We zien de laatste jaren een toename van fokkerijen in landen buiten Afrika, zoals Thailand; een land waar van nature geen leeuwen leven. Daar worden de dieren ingezet in toeristische attracties en bij het volwassen worden, eindigen ze veelal in de illegale handel. Het zijn allemaal redenen waarom wij de leeuw graag geplaatst zouden zien worden op Appendice I.

Het is een enorm delicate kwestie om dieren te 'upgraden': om bijvoorbeeld de leeuw van Appendice II naar I te krijgen. Dit omdat je je dan gaat inmengen in binnenlandse aangelegenheden wat vaak tot grote woede leidt bij de betreffende landen. Zo stelden een aantal Afrikaanse landen tijdens de CITES top in 2019 voor om bepaalde diersoorten minder sterk te beschermen waardoor trofeejacht weer mogelijk zou zijn. Andere landen, waaronder de EU landen, stemden echter tegen. Dat leidde tot zo'n woede dat veel Afrikaanse landen dreigden CITES te verlaten. En hoewel CITES zeker zijn zwaktes heeft, is het wel het enige orgaan waar dieren nog een zekere mate van bescherming krijgen. Als CITES zou verdwijnen of als landen eruit zouden stappen, betekent dit dat wilde dieren helemaal geen bescherming meer hebben.

Toch vinden wij dat de leeuw een betere beschermstatus zou moeten krijgen en dus naar Appendice I zou moeten worden gebracht. Wij maken ons hier hard voor middels onze lobby in de politiek. Meer daarover is te vinden op pagina 41 van dit jaarverslag.

Jaarplannen en resultaten 2025

Algemeen

Zoals op bladzijde 4 reeds is beschreven, is de doelstelling van Stichting SPOTS;

veel diersoorten worden met uitsterven bedreigd waaronder de (grote) wilde katachtigen. Stichting SPOTS richt zich op deze katachtigen. Steun geeft SPOTS door samen te werken met lokale partners waarbij de lokale bevolking nauw betrokken wordt.

In Nederland tracht stichting SPOTS de problematiek van de (grote) katachtigen op de kaart te zetten o.a. door het informeren van de Nederlandse samenleving en door het bewustzijn van mensen voor het behoud van (grote) katachtigen te vergroten.

Daaruit voortvloeiend volgen de doelstellingen fondsen werven voor de door SPOTS ondersteunde projecten, voorlichting geven om de situatie van de katachtigen naar voren te brengen en het creëren van een netwerk, waartoe ook lobby behoort, welke bijdragen aan de bovengenoemde doelstelling. Dit alles is vastgelegd in de statuten.

Het beleid van Stichting SPOTS wordt jaarlijks vastgelegd in jaarplannen. Een aantal zaken komen in elk jaarplan terug:

- I. Consolidatie en uitbreiding inkomsten;
- II Voorlichting, werving en pr (wat moet leiden tot meer bewustwording, naamsbekendheid en eventueel ook fondsen);
- III Bestaande relaties onderhouden en uitbouwen welke ten behoeve komen van de door ons ondersteunde dieren en of projecten.

Daarnaast werden de volgende specifieke aandachtspunten opgenomen in de jaarplannen 2025:

Verdere lobby in de politiek op de onderwerpen traditionele Chinese medicijnen (TCM), illegale handel in cheeta's en een betere bescherming van de leeuw en luipaard.

In 2025 stond de driejaarlijkse CITES Conferentie (CoP20) op de agenda. Hiertoe namen we als SPOTS in 2025 deel aan diverse stakeholders vergaderingen om onze input te geven op onze focusdieren; cheeta, leeuw en luipaard.

In 2025 werd door de Werldgezondheidsorganisatie (de WHO) een besluit genomen aangaande traditionele medicijnen die van belang was omdat het beleid betreft dat zal doorlopen tot en met 2034. Ook op dit punt hebben wij belangrijke input gegeven.

Zie voor beide punten verderop in dit jaarverslag.

Jaarplannen, activiteiten en resultaten 2025

I. Consolidatie en uitbreiding inkomsten - fondsenwerving

Inleiding:

Hoewel je altijd moet streven naar het hoogst haalbare, is stichting SPOTS zich ook bewust van haar beperkingen. Onze stichting zet zich in voor dieren. Dieren 'scoren' over het algemeen minder goed als thema's zoals gezondheid en/of mensen. En wij richten ons dan ook nog eens op een specifieke groep dieren (wilde katten) in 'Verwegistan' wat de doelgroep nog meer verkleint. We hebben geen opvang in Nederland zelf waar mensen bijvoorbeeld opgevangen dieren van dichtbij kunnen ervaren, wat de emotionele betrokkenheid vaak vergroot. Daarnaast zet SPOTS zich in voor soortbehoud en is dus niet bezig met reddingsacties van specifieke individuele dieren die vaak een pakkend verhaal hebben. Dat maakt ons verhaal 'lastiger' en dit beperkt de doelgroep die bereidt is je financieel te ondersteunen. We zijn daarom altijd voorzichtig met onze financiële verwachtingen en jaarbegroting.

Het dilemma van veel stichtingen, dus ook van SPOTS, is dat om donateurs te trekken, je vaak voor specifieke onderwerpen moet kiezen. Bepaalde thema's trekken meer achterban en bepaalde verhalen doen het beter (bijvoorbeeld verhalen over individuele dieren zijn aantrekkelijker dan een verhaal over soortbehoud of de belangrijkheid van het voeren van een lobby). SPOTS wil niet meegaan in de waan van de dag. Maar inzetten op die thema's waarvan we denken dat ze het meeste impact hebben op 'onze' dieren.

Bijvoorbeeld: op het gebied van de gefokte leeuw zijn de meeste stichtingen vooral bezig met één facet van die industrie; de canned hunting. Foto's van jagers die een leeuw hebben afgeschoten, scoren vaak veel reacties. Deze kun je gebruiken in je marketing,- en fondsenwervingsstrategie. In onze ogen is het knuffelen met leeuwenwelpen alsook de opkomende vraag vanuit Azië naar leeuwenbotten, echter vele malen belangrijker dan de canned hunting zelf (zie pagina 34 voor meer uitleg over canned hunting). Simpelweg omdat vooral geld wordt verdiend aan het 'knuffelen' van dieren. Dit zijn echter lastigere onderwerpen om over de Bühne te krijgen. Toch vinden wij dat we ons vooral daarop moeten richten. Want juist voor de toerist, worden op grote schaal en continue, leeuwen (en cheeta's) gefokt. Aan hen wordt het meeste geld verdient.

Afbeelding: dit zijn de plaatjes die direct reactie oproepen: een afgeschoten leeuw. Toch is trofeejacht of canned hunting slechts een voetnoot als het gaat om de redenen waarom dieren uitsterven.

Als het gaat om de gefokte leeuw (deze worden vaak afgeschoten in canned hunting) wordt het meeste geld niet verdiend aan jacht maar door inzet van de dieren in toerisme en vrijwilligersprojecten en door de export van hun skelet naar Azië waar ze verwerkt worden in 'medicijnen'.

SPOTS heeft dus een principiële keuze gemaakt. Wij willen ons richten op die onderwerpen die in onze ogen het belangrijkste zijn om te agenderen voor 'onze' katten. En zijn minder bezig met de vraag: wat levert financieel het meeste op. We durven daarbij ook de discussie en nuance op te zoeken zoals rondom het onderwerp trofeejacht.

De discussie rondom trofeejacht is vaak weinig genuanceerd. Veel veldwerkers in Afrika zelf, twifelen eraan of een verbod op de invoer van trofeeën de diersoort wel helpt en of het de bedreiging voor diersoorten juist niet erger maakt. Hoe paradoxaal dat ook klinkt. Toch is een verbod op trofeejacht de inzet van veel dierenliefhebbers en stichtingen. Dit leidde er toe dat ook in Nederland trofeeën van bepaalde diersoorten niet langer ingevoerd mogen worden. Hoewel SPOTS als organisatie die zich inzet voor dieren uiteraard niet blij wordt van trofeejacht, zijn wij, zoals eerder gezegd, bezig met soortbehoud. Twee van de dieren waar wij ons voor inzetten (cheeta en luipaard) leven vooral op het land van boeren. Die veelal een hinder zien in deze dieren. Voor de overleving van deze dieren is samenwerking met de boeren essentieel wat ook betekent dat je bereidt moet zijn 'out of the box' te denken.

Onze focusdieren, de leeuw, het luipaard en de cheeta, leven in Namibië (waar wij vooral actief zijn) ook buiten nationale parken, op boerenland. Wat regelmatig leidt tot mens/dier conflict waarbij veel dieren worden gedood. De enige manier om dit te kunnen veranderen, is als de lokale bevolking deze dieren als meer dan alleen 'lastig' gaat zien. Vaak zien ze alleen, soms niet onterecht, dat deze dieren een gevaar zijn voor henzelf alsook voor hun vee of oogst, de inkomstenbron. Trofeejacht (in veel landen in Zuidelijk Afrika, waaronder Namibië, gezien als natuurbeschermingsinstrument) kan inkomsten opleveren waardoor de lokale bevolking wildlife meer gaat waarderen. Omdat de opbrengsten ook zorgen voor scholen, waterputten en inkomsten.

Boeren doden nu vaak (illegaal) dieren zoals leeuwen, luipaarden en cheeta's omdat deze hun inkomstenbron, vee, doden. Ze zien er geen enkele meerwaarde in. Wat nu als je hen een compensatie kunt bieden? Verkregen bijvoorbeeld uit inkomsten van toerisme en trofeejacht. Deze inkomsten kunnen nieuwe scholen bouwen of waterputten maken. Dit kan ertoe leiden dat de door hen gehate dieren, meer waarde krijgen. De lokale bevolking heeft er dan een belang bij dat deze dieren blijven leven of in ieder geval levert de aanwezigheid van deze dieren niet alleen 'hinder' op. Een verbod op trofeejacht zou er zo maar toe kunnen leiden dat de situatie verergerd wordt, zeker ook omdat de lokale bevolking dit vaak ziet als 'inmenging' van rijke, Westerse landen. Ze zien het als nieuw kolonialisme.

Afbeelding: het krijgt bijna geen aandacht in het Westen maar dagelijks worden vele dieren (illegaal) gedood in het mens/dier conflict (human wildlife conflict). Veelal doordat de lokale bevolking geen enkele meerwaarde ziet in wilde dieren. De cheeta's hier links op de foto, zijn in zo'n conflict gedood.

Het is van essentieel belang dat wij in het Westen de perceptie beseffen van de mensen in Afrika alsook dat we beseffen dat, wil wildlife een kans hebben, de lokale bevolking betrokken moet worden.

Veel focus bij dierenliefhebbers en media gaat uit naar trofeejacht; alsof dit DE reden is waarom dieren uitsterven. Ook hier durven organisaties vaak niet de grotere discussie aan te gaan. Namelijk dat de belangrijkste bedreiging voor wildlife niet ligt in trofeejacht maar in een groeiende wereldbevolking wat leidt tot afname van leefgebied. Daaruit vloeit dan het mens/dier conflict waarbij veel wildlife gedood wordt. Dit conflict zal de komende jaren, onder druk van een toenemende wereldbevolking, alleen maar toenemen dus is steun van de lokale bevolking essentieel. We zullen moeten nadenken hoe we die steun kunnen krijgen.

Dat geeft ons ook de plicht na te denken over minder aantrekkelijke onderwerpen zoals trofeejacht. Want dat we als SPOTS niet blij worden van trofeejacht, moge duidelijk zijn. Zeker omdat trofeejacht soms ook negatieve aspecten heeft en niet altijd goed gereguleerd is waardoor ze juist extra schade toebrengt aan diersoorten. Dit wordt o.a. geïllustreerd door jachtquota die door sommige Afrikaanse landen worden ingesteld maar die niet berusten op wetenschappelijk onderzoek. Dit zijn punten die wij onder de aandacht brengen van het verantwoordelijke Ministerie voor CITES in Nederland en bij de Europese Commissie.

Het is in onze ogen echter van belang dat we beseffen dat we vaak kijken vanuit een Westerse bril. Proberen alle kanten te belichten, vindt SPOTS een belangrijke taak. Vandaar dat er veel tijd wordt gestoken in voorlichting hierover bijvoorbeeld middels blogs, posts op social media zoals Facebook of tijdens onze presentaties op o.a. scholen. Onze nuance levert geen geld op en kan zelfs donateurs doen afhaken. Toch denken wij dat de nuance belichten belangrijk is voor de toekomst van wildlife.

Resume: SPOTS wil niet mee in de waan van de dag. Wij willen inzetten op die onderwerpen die er in onze ogen echt toe doen. Vaak werken wij aan de basis van problemen. Dit zijn vaak minder sexy onderwerpen die minder applaus, aandacht en dus geld opleveren. Daarnaast voeren wij vaak een lobby achter de schermen die vaak onzichtbaar is voor de buitenwereld maar welke wel essentieel is voor onze dieren. Duidelijk is dat wij met relatief minimale geldmiddelen, het nodige bereiken. Zoals onze lobby in de reiswereld (zie pagina 37 van dit verslag) en politiek (zie pagina 39 van dit jaarverslag).

Afbeeldingen: onderwerpen zoals traditionele Chinese medicijnen (TCM), illegale handel in cheeta's en een betere bescherming van de leeuw, vergen lange lobby. Die veelal onzichtbaar is voor het grote publiek

Duidelijk is ook dat als je meer donateurs, volgers en geld wilt genereren, je vaak moet kiezen voor de meer 'populaire' onderwerpen. En dat druist in tegen ons principe. SPOTS is niet opgericht om veel geld om te zetten maar om zaken structureel te kunnen veranderen voor specifieke diersoorten. Uiteindelijk levert dat op lange termijn ook het meeste op.

Uiteraard is het dan wel belangrijk dat je iets bereikt. Maar dat hebben we inmiddels al lang bewezen. SPOTS wordt door veel organisaties gezien als wezenlijke partij en we maken een verschil; in Nederland en daarbuiten. Het is vaak SPOTS die onderwerpen op de agenda zet; knuffelfarms en traditionele medicijnen waarbij wilde, bedreigde dieren worden gebruikt, zijn hiervan voorbeelden. Deze koers willen wij dus blijven volgen. Dat geeft ruimte en vrijheid om te kunnen kiezen voor onderwerpen die er volgens ons echt toe doen. Het Bestuur heeft daarom ook besloten liever uit te willen gaan van een ondergrens dan van een bovengrens qua inkomsten.

Zoals gezegd hebben wij de laatste jaren met een gemiddelde omzet van € 120.000, ontzettend veel bereikt. In Nederland zelf maar ook in het veld. De door ons ondersteunde projecten kunnen veel doen met relatief 'weinig' geld. Zo kan door de bouw van een veekraal (gemiddeld kost dit € 4.500), het verlies van vee aan roofdieren met gemiddeld 80% verminderd worden. Dit leidt direct tot meer tolerantie van de lokale bevolking naar roofdieren toe. De projecten die wij lokaal ondersteunen maken dus ook een verschil.

Afbeelding: SPOTS ondersteunt o.a. het verbeteren of bouwen van veekralen waardoor vee veilig is tegen aanvallen van roofdieren.

Onze insteek is dat we minimaal de ondergrens van € 100.000 aan 'omzet' moeten bereiken om door te kunnen gaan zoals we dat tot op heden gedaan hebben. Met dit bedrag hebben we bewezen een verschil te kunnen maken; binnen en buiten Nederland. Onze drang ligt niet zozeer in de geldinkomsten te vergroten omdat dit ook betekent dat je offers moet brengen. Dat je dan wellicht zult moeten kiezen voor thema's die niet direct de belangrijkste zijn voor jouw diersoorten maar slechts dienen als marketing instrument. Uiteraard willen we groeien, maar dan wel vanuit onze thema's waar we het meeste kunnen betekenen voor onze dieren op lange termijn.

Fondsenwerving

Een ondergrens wil niet zeggen dat fondsenwerving niet belangrijk is. Fondsenwerving blijft uiteraard een belangrijk onderdeel van de stichting. Zonder fondsen kunnen de door ons ondersteunde projecten immers hun werk niet doen. Maar fondsen zijn ook nodig voor die andere, belangrijke doelstelling van SPOTS: voorlichting geven in Nederland zelf alsook het voeren van onze lobby die 'onze' diersoorten ten goede moeten komen.

De afgelopen jaren heeft SPOTS op het vlak van Communicatie en Fondsenwerving gezocht naar een eigen strategie. Belangrijkste insteek is dat wij vooral onze 'eigen broek willen ophouden'. Wij zijn een beetje angstig voor subsidies of grote eenmalige giften omdat dit vaak tijdelijke geldverstrekkingen zijn. Wij geloven dat het op lange termijn duurzamer is om te investeren in relaties. Daarnaast zoeken wij niet alleen geld maar ook 'binding'. Adoptie ouders en donateurs kunnen uitstekende ambassadeurs zijn en in die zin veranderingen doorvoeren. Een vaste basis van donateurs en adoptie ouders is dus onze belangrijkste pijler. Wat ons goed doet, is te zien dat de meeste donateurs, adoptie ouders en sponsors, ons door de jaren heen blijven steunen. Zonder hen geloof in ons, zouden wij niet kunnen doen wat we doen, en daar zijn we enorm dankbaar voor.

Daarnaast proberen we aansluiting te zoeken met het bedrijfsleven waar we langdurige betrekkingen mee willen aangaan. Dit laatste blijkt een moeilijk speerpunt. Het bedrijfsleven lijkt vooral geïnteresseerd te zijn in het ondersteunen van projecten die zich inzetten voor de mens. Als ze al kiezen voor samenwerking met een natuurbeschermingsorganisatie, kiezen ze vaak voor grote, bekende organisaties met een grote achterban.

Daarnaast vergt het aantrekken van het bedrijfsleven ook de nodige energie. Grote stichtingen hebben daartoe speciale fondsenwervers in dienst. Als SPOTS hebben wij die capaciteit niet althans, wij kiezen ervoor om onze focus op andere punten te leggen.

SPOTS moet en wil het dus vooral hebben van particuliere gevers. Dat is ook wat wij willen want wij zoeken niet alleen geld. Wij zetten vooral ook in op bewustwording omdat alleen dit, in onze ogen, op lange termijn een doorbraak kan geven. Betrokken donateurs kunnen daarbij helpen. Wat hoopgevend is, is dat de grootste groep donateurs van SPOTS een jonge groep mensen is met een leeftijd tussen de 20-50 jaar. Dit is opmerkelijk omdat de meeste stichtingen putten uit een oudere leeftijdsgroep gevers. De donateurs van SPOTS blijken over het algemeen erg betrokken en loyaal, iets wat SPOTS tracht te onderhouden door persoonlijke en directe communicatie. Wij hechten erg aan onze achterban. Niet alleen omdat zij geld doneren maar ook omdat zij ambassadeurs zijn van de wilde katten. En dat is wellicht haast nog belangrijker dan het geld.

Voor de financiële gegevens over 2025, verwijzen wij u naar ons financieel jaarverslag dat op onze site te vinden is, onder het kopje [verantwoording](#). De baten in 2025 waren € 179.040. In 2024 was dat € 168.057. Enkele bijzonderheden aangaande de inkomsten worden hieronder beschreven.

Donateurs, adoptie ouders en gevers van eenmalige giften

SPOTS richt zich vooral op donateurs, eenmalige gevers en adoptie ouders en baseert daar ook haar jaarplannen en begroting op. Uiteraard proberen wij eenmalige sponsoring bij bedrijven en externe subsidiegevers te ontvangen maar dit zijn over het algemeen eenmalige giften. Wij zijn altijd van mening geweest dat er vanuit een vaste basis gewerkt moet worden wat geeft dat het behouden van donateurs en adoptie ouders, belangrijk is. Die basis continueren is, in onze ogen, essentieel, zeker omdat we al hebben bewezen met deze 'minimale' middelen, het maximale te kunnen bereiken.

SPOTS heeft twee bankrekeningen en daaraan gekoppelde spaarrekeningen. Gelden van donaties, giften en periodieke schenkingen worden gestort op het algemene bankrekeningnummer (NL90INGB0004611235). De adoptiegelden komen op het rekeningnummer adoptie (NL58INGB0004496284). Deze adoptie gelden worden overgemaakt naar de daarvoor vaste geselecteerde projecten waar de geadopteerde dieren leven. Met de inkomsten van adoptiegelden worden niet alleen de adoptiedieren ondersteund, maar ook het algemene werk van dat project zoals het redden en/of beschermen van in vrijheid levende wilde dieren en het werk van stichting SPOTS in Nederland.

De kosten die SPOTS maakt (vrijwilligersvergoedingen, loonkosten, reiskosten, kantoorkosten, kosten drukwerkmateriaal maar ook campagnes) worden verdeeld over beide rekeningnummers. Aan donateurs en adoptie ouders wordt duidelijk vermeld dat zij ook bijdragen aan de kosten die gemaakt worden door SPOTS. Deze kosten zijn onder andere nodig voor onze binnenlandse voorlichtingsacties om bijvoorbeeld aandacht te vragen voor de door ons ondersteunde projecten en dieren of voor algemene voorlichtingscampagnes. Ook ons lobbywerk kost geld bijvoorbeeld omdat de enige persoon in dienstverband, Simone Eckhardt, haar tijd hierin investeert. Maar dit lobbywerk is essentieel om zo iets te kunnen betekenen voor de door ons ondersteunde diersoorten en dat is een belangrijke doelstelling voor onze stichting. Daarnaast ondersteunen wij met donateurgelden ook projecten bijvoorbeeld in de vorm van een extra ondersteuning van de al door ons ondersteunde projecten of door ondersteuning van een specifiek project dat geld nodig heeft.

Zoals gezegd hechten wij veel waarde aan een goede band met onze achterban. Bij bezoeken van vertegenwoordigers uit het buitenland (van de door ons ondersteunde projecten), nodigen wij altijd onze achterban uit. Om ze zo de mogelijkheid te geven deze mensen beter te leren kennen. Ook indien er door SPOTS openbare presentaties worden gegeven, nodigen wij onze achterban hiervoor uit.

In 2020 zijn we begonnen met het versturen van een update (bulletin), dat doen we nu tweemaal per jaar, naar donateurs, adoptie ouders en gevers van eenmalige giften. Hierin geven we een beeld van de activiteiten die we ondernomen hebben, waar we tegenaan lopen en wat we bereikt hebben. Adoptie ouders krijgen een paar keer per jaar een update over 'hun' adoptie dier en gevers aan een specifieke actie, krijgen updates over die actie en/of project.

We zijn er trots op en dankbaar voor dat we er al jaren in slagen om de vaste basis van donateurs en adoptie ouders te consolideren en zelfs langzaam te doen groeien.

Gratis doneren via Doel Shop en de Vriendenloterij

Middels deze platforms kunnen mensen kosteloos doneren aan SPOTS. Als mensen zich registreren op de website van [Doel Shop](#) en vervolgens online shoppen bij de aangesloten webshops, kunnen ze gratis doneren voor een door hun opgegeven goed doel, zoals SPOTS.

Ook via de [Vriendenloterij](#) kunnen mensen SPOTS helpen. Middels deze loten worden goede doelen gesteund. Dat zijn vaststaande doelen maar mensen kunnen ook specifiek aangeven zelf een goed doel te willen kiezen, waaronder SPOTS.

Hoewel de inkomsten uit deze kanalen niet direct omvangrijk zijn, te weten € 1336,77 in 2025, is dit wel een manier om extra inkomsten te krijgen. Vandaar dat we op onze social media kanalen met regelmaat aandacht vragen voor deze manier van (gratis) doneren.

Bedrijfsleven en overige stichtingen

Uiteraard zouden wij graag structurele steun ontvangen van het bedrijfsleven. Dit blijkt echter een moeilijk punt. Zeker ook omdat SPOTS met minimale arbeidskracht werkt (1 parttime medewerkster in dienst die veel taken op zich moet nemen). Veel stichtingen werken met betaalde fondsenwervers die zich alleen richten op het bedrijfsleven of grote gevers. En hebben ook een hele marketing,- en pr afdeling beschikbaar die kan nadenken over acties.

Wij hebben dat niet en zetten daarom vooral in op het onderhouden van een goed contact met bedrijven/instellingen waar we reeds contact mee hebben.

Speciale dank gaat uit naar de [Putman Groep](#) die ook in 2025 weer een bedrag doneerde aan Stichting SPOTS en daarnaast aan het door ons ondersteunde project Naankuse.

Speciale dank gaat ook uit naar [Groenprint](#). Zij doneren nu al enkele jaren maandelijks een vast bedrag aan SPOTS maar sponsoren ook veel van ons drukwerk. Zoals in 2025 onze nieuw ontwikkelde ansichtkaarten.

[BrilZ](#) is ook zo'n trouwe partner die via SPOTS jaarlijks een grotere donatie doet aan door ons ondersteunde projecten zoals Namibian Lion Trust.

[Stichting Wildlife](#) doneert al jaren trouw aan ons, ook dit jaar weer. Zij steunden SPOTS en het door ons ondersteunde Namibian Lion Trust. Dat geldt ook voor [ARTIS](#) die ons sinds 2023 ondersteunt.

Abri voor Dieren: deze [stichting](#) helpt ons jaarlijks door structureel te bieden op items die wij aanbieden tijdens de jaarlijkse veiling 'Dag van de Natuur' van de GlobeGuards. Daarnaast honoreren zij met regelmaat onze ingediende steunaanvragen voor specifieke projecten.

II. Voorlichting en pr

Voorlichting

Naast fondsenwerving is het geven van voorlichting een belangrijke pijler van Stichting SPOTS. Onze insteek is dat bij veel mensen nog onbekend is dat vele kattensoorten met uitsterven worden bedreigd. Onbekend maakt onbemind: wil men iets veranderen, moet men het eerst weten, aldus de visie van SPOTS.

Aanwezigheid evenementen, dierenparken en voorlichting op scholen

Scholen die interesse hebben om voorlichting te geven over de katachtigen, kunnen via SPOTS een lespakket aanvragen over onze focusdieren de cheeta, leeuw en luipaard en daarnaast over de tijger, waarbij ook aanvullende opdrachten te vinden zijn. Indien gewenst, bezoeken vrijwilligers van SPOTS scholen om zelf 'les' te geven.

In 2011 zijn we begonnen om digitaal spreekbeurtmateriaal te ontwikkelen over alle wilde katachtigen. Kinderen die een spreekbeurt willen houden over wilde katten, kunnen bij ons terecht voor gratis spreekbeurtmateriaal en een quiz over die betreffende katachtige. We hebben spreekbeurtmateriaal over alle erkende kattensoorten ontwikkeld alsook over stichting SPOTS zelf en over het onderwerp knuffelfarms. In 2025 werden alle spreekbeurten onder de loep genomen en, indien nodig, aangepast.

Afbeelding: digitaal spreekbeurtmateriaal caracal

In 2025 werden onze spreekbeurten 20.883 keer gedownload (in 2024 was dat 11.365). De populairste spreekbeurt was degene over stichting SPOTS zelf (622 keer) gevolgd door de leeuw (611 keer). Opvallend was ook de interesse in het spreekbeurtmateriaal over relatief onbekende katachtigen zoals de Zandkat (598) en Moeraskat (586). We zijn hier blij mee omdat voor ons een belangrijke doelstelling is om voorlichting te geven over alle katachtigen, ook de kleinere. Die zijn vaak onbekend en daarom is het mooi dat ons spreekbeurtmateriaal over de kleinere kattensoorten, goed gebruikt wordt.

Nieuwsbrief

Ook de (digitale) nieuwsbrief is een belangrijk medium om donoren en geïnteresseerden te blijven betrekken en voorlichting te kunnen geven. Per jaar stuurt SPOTS zo'n vier nieuwsbrieven uit per email naar ca. 5000 ontvangenden. Daarnaast worden er soms, bij ludieke of belangrijke nieuwsmomenten, extra nieuwsflashes per e-mail verzonden.

Updates aan donateurs, adoptie ouders en gevers

Adoptie ouders ontvangen op regelmatige basis informatie, foto's en filmpjes van 'hun' adoptiedier. Mensen die een gift doen voor een specifiek project, ontvangen daarover ook regelmatig updates.

Adoptie ouders ontvangen regelmatig berichten en foto's van hun adoptiedier zoals hier op foto, leeuw Shenzi

In 2020 zijn we begonnen met het opstellen van specifieke bulletins die we tweemaal per jaar versturen naar donateurs, adoptie ouders en gevers van giften van dat jaar. Middels deze updates geven wij een inzicht in de werkzaamheden die we als SPOTS doen bijvoorbeeld onze lobby in de politiek, en geven we aan wat we hiermee bereikt hebben of willen bereiken. Hiermee hopen we onze achterban een beter beeld te kunnen geven van onze werkzaamheden alsook waarom we doen wat we doen.

Websites

Onze [algemene website](#) is een belangrijk voorlichtingskanaal. Deze wordt dan ook actief onderhouden door tenminste eenmaal per week een nieuwsfeitje te plaatsen. Omdat we graag aandacht geven aan alle soorten wilde katten, kunnen we juist hier ook aandacht geven aan andere katachtigen dan onze focusdieren (cheeta, leeuw en luipaard). Op onze site is ook uitgebreide informatie over alle wilde katachtigen terug te vinden. Op die manier proberen wij een platform te zijn voor alle wilde katachtigen. Kinderen kunnen op onze website spreekbeurtmateriaal downloaden over alle wilde katachtigen en over specifieke onderwerpen zoals knuffelfarms. Er is ook een spreekbeurt over SPOTS zelf.

In 2014 ontwikkelden wij een tweede site: [knuffelfarms.nl](#). Een site die specifiek ingaat op het thema knuffelfarms en canned hunting. Hier wordt met regelmaat door een vrijwilliger een nieuwtje geplaatst wat over dit onderwerp gaat.

In 2018 begonnen we met de ontwikkeling van een nieuwe website die uiteindelijk in 2019 werd gelanceerd: [lionpetting.com](#). Dit is een initiatief van SPOTS, Campaign Against Canned Hunting en Chelui4lions; allemaal organisaties die bezig zijn met het onderwerp canned hunting en knuffelfarms. Insteek van de website is dat er in diverse talen uitleg wordt gegeven over de fokindustrie van leeuwen in Afrika en het leed achter een selfie met een wilde katachtige. We begonnen met acht talen en in het najaar van 2021 kwam, door aanvulling van de informatie in het Grieks, het totaal aantal talen op elf. Wij hopen middels deze website veel mensen, wereldwijd, te bereiken. Waardoor bekendheid over dit onderwerp, vergroot wordt.

Afbeelding: middels de website lionpetting.com, kunnen we aan mensen wereldwijd, informatie geven over het leed achter selfies met wilde katachtigen

Social Media

De werkgroep social media is onderverdeeld in [LinkedIn](#), [Twitter](#), [YouTube](#), [Instagram](#) en [Facebook](#). Al onze communicatie is in het Nederlands waardoor we wellicht minder bereik hebben. Maar we hebben hiertoe besloten omdat we ons richten op Nederland.

In vergelijking met 2024 zien we een lichte afname bij Twitter en een toename bij de overige kanalen. Op Facebook hadden we eind 2025, 7.500 volgers (in 2024 was dat 7.400) en op Twitter 1599 (was in 2024, 1634). Twitter is belangrijk voor onze lobby in de politiek - we worden hier door politici gevolgd maar kunnen hen hier ook direct aanspreken. Op Instagram hebben we 2083 volgers (in 2025 waren dat er 2007), op LinkedIn 638 (was in 2024, 490) en op YouTube hebben we 787 abonnees (in 2024, 776).

PR

In onze optiek zijn fondsenwerving, voorlichting en pr nauw met elkaar verbonden. Pr blijft belangrijk voor de naamsbekendheid van SPOTS, de door haar ondersteunde katachtigen en projecten wat uiteindelijk moet leiden tot meer fondsen. Maar wat ook moet leiden tot meer bewustwording. Onbekend maakt immers onbeminde. Omdat we zo min mogelijk overhead kosten willen maken, heeft SPOTS tot op heden nooit een grote direct mailing of ander betaald reclame medium ingezet. Getracht wordt om via ons netwerk, via internet of via een ludieke actie, free media publicity te krijgen.

In 2025 was Simone namens SPOTS gast bij het radioprogramma 'de Nieuws BV' om te praten over brief die SPOTS samen met vele andere organisaties stuurde naar de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) (zie daarvoor ook bladzijde 47 van dit jaarverslag).

III. Bestaande relaties onderhouden en uitbouwen - lobby

Veel Stichtingen zijn grotendeels afhankelijk van subsidies. Zeker gezien de bezuinigingen op subsidies en daarmee de onbestendigheid, is SPOTS altijd de mening toegedaan dat het belangrijk is om zelf “de broek te kunnen ophouden”. Daarnaast geloven wij in de kracht van donateurs en adoptie ouders omdat zij ook echte ambassadeurs voor de dieren kunnen zijn. Subsidies geven vaak grote sommen gelds maar dragen niet echt bij aan vergroting van bewustwording bij het grote publiek. Wij geloven dat, om structurele veranderingen aan te brengen, je juist ook het grote publiek moet meekrijgen. Daarnaast gaat het bij subsidies veelal om eenmalige bedragen waar je dus niet structureel op kunt bouwen. Last but not least: subsidie aanvragen gaan vaak gepaard met enorm veel papierwerk. Daarvoor hebben wij als SPOTS simpelweg de mankracht niet.

Subsidies zijn dus een tak van sport die SPOTS nooit heeft aangeboord. Liever richt SPOTS zich op relaties waarmee een duurzame band opgebouwd kan worden. Dit levert lang niet altijd direct fondsen op voor SPOTS. Nog sterker; de lobby die SPOTS in diverse takken uitvoert, zoals in de politiek, kost de stichting geld. Toch is lobby in onze ogen een belangrijke pijler voor onze stichting. Door bijvoorbeeld te lobbyen in de reisbranche voor negatieve beleidslijnen aangaande knuffelfarms, hebben wij direct bijgedragen tot grondige veranderingen die vooral de cheeta en leeuw (gefokt en wild) ten goede komen. Door een lobby te voeren in de politiek, kunnen we belangrijke onderwerpen voor ‘onze’ katten als soort agenderen en zo dus structureel zaken veranderen.

Lobby in de reiswereld (knuffelfarms/canned hunting)

Algemeen – waarom is dit onderwerp van belang voor SPOTS

Stichting SPOTS staat officieel voor **Save and Protect Our TreasureS**. De ‘spots’ verwijst naar de vlekken op het vachtpatroon van onze focusdieren maar staat spots ook voor “plekken” in de wereld. Daarmee bedoelt SPOTS dat zij aandacht wil vragen voor, en voorlichting wil geven over, die plaatsen in de wereld waar daadwerkelijk iets aan natuurbescherming wordt gedaan.

Onze aandacht gaat hierbij vooral uit naar leeuwen en cheeta’s en minder naar tijgers. Dit heeft meerdere oorzaken. Allereerst natuurlijk omdat de tijger niet een focusdier is van onze stichting. Daarnaast zijn wij vooral actief in Afrika en hier worden leeuwen en cheeta’s op grote schaal gefokt voor commercie. Deze dieren worden vervolgens ingezet voor toeristen en vrijwilligers die met de dieren op de foto kunnen, ermee kunnen wandelen etc. Dit soort plaatsen noemen wij ‘**knuffelfarms**’. Hoewel je op knuffelfarms in Afrika soms ook tijgers tegenkomt, is dit minimaal in vergelijking met leeuwen en cheeta’s.

Afbeelding: selfies met cheeta’s blijken helaas nog erg populair. Reizigers zijn zich vaak onbewust van het dierenleed erachter

Tot slot krijgt de tijger al enorm veel aandacht van andere stichtingen wereldwijd. Het is niet zo zinnig om in te zetten op een onderwerp als anderen dit al doen. Leeuwen en cheeta's blijven echter vaak onderbelicht als het gaat om hun inzet in excursies. Vandaar dat onze focus in de campagne rondom knuffelfarms vooral ligt op leeuwen en cheeta's.

Zuid-Afrika is van oudsher het land waar op grote schaal leeuwen en cheeta's worden gefokt voor de toerist (en jager). In 2021 besloot het verantwoordelijke Ministerie in dat land dat dit soort praktijken moet stoppen en dat de industrie moet worden uit gefaseerd. Dit gebeurde vooral door grote internationale druk, vanuit Nederland opgevoerd door SPOTS. In het jaarverslag 2022 zijn we hierop uitgebreid ingegaan. Actieve lobby in de politiek op dit onderwerp is dus niet langer nodig. Echter, interacties met wilde dieren waaronder katachtigen, blijven populair. En tot het moment van daadwerkelijke stop van het fokken van leeuwen in Zuid-Afrika, kun je nog steeds excursies boeken met deze dieren. Vandaar dat wij nog met regelmaat aandacht geven aan dit fenomeen welke wij 'knuffelfarms' noemen.

Wat zijn knuffelfarms en wat is de link met canned hunting en/of de illegale handel

Op veel plaatsen in de wereld worden jonge welpen zoals leeuwen, cheeta's en tijgers, ingezet om toeristen en vrijwilligers aan te trekken. Hierbij worden vaak mooie verhalen verteld bijvoorbeeld dat de welpjes wees zijn en moeten worden opgevangen en dat ze later worden uitgeplaatst in de vrije natuur. Een ander verhaal is dat deze dieren onderdeel zijn van een fokprogramma om zo deze ernstig bedreigde diersoorten te kunnen ondersteunen.

De dieren zouden, bij het volwassen worden, terug worden geplaatst in het wild of naar een reservaat gaan. Veelal kloppen deze verhalen niet. Het is natuurlijk vreemd als er altijd welpjes zijn om mee te knuffelen (waar zijn al die moeders dan) en uitplaatsing in het wild is vrijwel een onmogelijkheid. De dieren zijn door alle interacties te zeer gewend geraakt aan mensen en zouden het simpelweg niet overleven in het wild. Daarnaast is er voor de wilde dieren al bijna geen leefruimte en neemt deze ook alleen maar af. Een van de grootste bedreigingen voor wilde dieren is juist dat er te weinig leefgebied voorhanden is. Er is dus geen ruimte voor tamme (doorgefokte) dieren.

De realiteit is dat veel van deze dieren onderdeel zijn van een industrie die gemakkelijk geld wil verdienen. Dieren worden systematisch gefokt zodat er altijd jonge welpen aanwezig zijn voor de toerist/vrijwilliger. Deze kunnen voor de hulpeloze welpjes 'zorgen' of ermee op de foto. Het is de vraag wat er met deze welpen gebeurt als ze eenmaal volwassen zijn geworden en niet langer knuffelbaar zijn. Leeuwen en tijgers worden gevaarlijk bij het volwassen worden. Wil je ze dan nog inzetten voor toerisme, dan zul je ze moeten verdoven of ontklauwen. In Afrika kiest men er voor om dieren die ouder (gevaarlijk) worden, te vervangen door nieuwe (jonge) dieren. Daarom moet op grote schaal met deze dieren gefokt worden, om er zo voor te zorgen dat er altijd welpen en jonge dieren voorhanden zijn.

Alleen al in Zuid-Afrika leven er naar schatting zo'n 8.000-10.000 gefokte leeuwen. Ter indicatie: in het wild leven er ca. 3.300 leeuwen in dit land. Het moge duidelijk zijn dat deze aantallen gefokte dieren nooit uitgeplaatst kunnen worden in het wild. Simpelweg omdat de leefruimte daarvoor niet is.

Afbeelding: in Zuid-Afrika leven duizenden gefokte leeuwen die veelal gefokt zijn voor de toerist, vrijwilliger en jager

Veel van deze gefokte dieren, zeker leeuwen, komen terecht in de **canned hunting** industrie. Dit is een specifieke vorm van jacht waarbij een jager van dichtbij een dier kan doodschieten omdat het dier is opgesloten in een relatief kleine ruimte waaruit het niet kan vluchten. De jager weet dus dat hij altijd prijs schiet (vandaar de naam canned hunting - ingeblikt jagen) en besteld vaak vooraf een specifiek dier via een catalogus. Vooral voormalige knuffelwelpen zijn geschikt voor canned hunting omdat ze gewend zijn geraakt aan mensen en dus gemakkelijk benaderbaar zijn.

Canned hunting is dus iets anders dan 'reguliere' trofeejacht. Het grootste verschil ligt erin dat het bij 'gewone' trofeejacht om echte (dus niet gefokte) wilde dieren gaat. De inkomsten uit de jacht worden veelal ingezet voor projecten die de lokale bevolking helpen; althans, in theorie. De gedachte daarachter is dat veel mensen niet blij zijn met wildlife en er 'last' van ondervinden. Door er nu een verdienmodel aan te hangen, komt er meer draagvlak bij de lokale bevolking voor wildlife. Bij canned hunting gaat het om gefokte dieren die vaak in interactie met toeristen en vrijwilligers hebben gestaan. En dus gewend zijn geraakt aan mensen. Dat maakt ook dat deze dieren vaak gemakkelijk benaderbaar zijn voor de jagers waardoor de jacht veelal simpel verloopt. Het geld van deze jacht gaat naar de fokker van dat dier en vloeit dus niet terug naar de lokale bevolking en (indirect) naar natuurbescherming. Enkele [filmpjes](#) over canned hunting zijn te zien op ons YouTube kanaal. In diverse documentaires en onderzoeken is de link tussen enkele bekende knuffelfarms en canned hunting, vastgelegd.

Hoewel SPOTS zich vooral richt op de dieren in het wild, zijn wij enkele jaren geleden begonnen met voorlichting over knuffelfarms en canned hunting. Dat heeft meerdere redenen. Allereerst omdat het fokken van dieren voor deze industrie in onze ogen volstrekt onethisch is. Maar daarnaast hebben knuffelfarms behoefte aan 'vers' bloed en het is bekend dat hiervoor regelmatig dieren uit het wild worden gehaald om zo nieuwe genen te kunnen toevoegen. De legale handel leidt dus tot een illegale handel waarbij ook vaak andere dieren, zoals tijgers en cheeta's, verhandeld worden. Daarnaast leiden dit soort interacties tot de perceptie dat deze dieren 'leuke' huisdieren zijn. Zeker de cheeta leidt hieronder. Door de vele selfies die mensen plaatsen van hun interacties met wilde katachtigen, ontstaat de perceptie dat de dieren 'leuk' zijn als huisdier. En ziet men deze dieren ook niet langer meer als gevaarlijk. In 2019 publiceerden wij hierover al een wetenschappelijk [onderzoek](#) in PlosOne.

Het leidt ertoe dat er een levendige illegale handel ontstaat in wilde dieren waarbij de cheeta erg populair is. Vanuit de Hoorn van Afrika worden vele cheeta welpen illegaal vervoerd naar vooral het Midden-Oosten. Het zorgt ervoor dat de populatie cheeta's in dit gebied onder grote druk staat. De fokindustrie en de inzet van dieren in toerisme, beïnvloedt dus ook de dieren in het wild, die al onder druk staan.

Een nieuw, verontrustend verschijnsel is de opkomende handel in leeuwenbotten voor de farmacie-industrie in Azië; traditionele Chinese medicijnen (TCM). Zie voor meer informatie hierover pagina 44 van het jaarverslag. Het verdienmodel van de gefokte leeuw, is inmiddels uitgebreid met export van skeletten van gefokte leeuwen. Omdat de leeuw niet tot in de hoogste graad beschermd is door CITES verdragen, is het relatief gemakkelijk om dit dier te fokken. En te verhandelen. Naast dat dit een enorme ellende is voor de gefokte leeuwen zelf, is het ook zeer gevaarlijk voor wilde leeuwen. Steeds meer wordt door [onderzoeken](#) duidelijk dat er nu ook gericht leeuwen gestroopt worden in het wild, waarbij de inzet is specifieke lichaamsdelen. Het gebeurt met regelmaat dat deze in het wild gestroopte leeuwen, via de 'legale' leeuwenhandel verhandeld worden. Kortom; ook dit facet binnen de fokindustrie van leeuwen, heeft grote impact op de wilde leeuwen.

Afbeelding: de levenscyclus van een gefokte leeuw in Zuid-Afrika

Last but not least: knuffelfarms en de verhalen van dit soort projecten over wat zij (zogenaamd) doen voor natuurbescherming, trekt geld weg van projecten die daadwerkelijk wel iets voor natuurbescherming doen. Het is immers ontzettend aantrekkelijk om naar een project te gaan waar je directe interactie met wilde dieren kunt hebben. Zeker als je denkt dat je hiermee ook het dier in kwestie of de soort in zijn algemeenheid helpt. Dit is vaak aantrekkelijker dan een project te bezoeken waar je dieren alleen op afstand kunt zien. Het is dus belangrijk om mensen in Nederland te wijzen op de nadelige kanten van knuffelfarms.

Het thema knuffelfarms is in Nederland lange tijd alleen door SPOTS geagendeerd. Als de leeuw al werd geadresseerd door andere stichtingen, richtten zij zich vooral op canned hunting. Wat veel mensen echter niet beseffen, is dat de meeste dieren worden gefokt voor de toerist en vrijwilliger. Niet iedere gefokte leeuw eindigt in de canned hunting of bottenindustrie. En toch blijft men doorfokken omdat toerisme enorm veel geld oplevert.

Zoals gezegd leven er naar schatting zo'n 10.000 gefokte leeuwen in Zuid-Afrika alleen. De enige reden waarom men blijft doorfokken met de dieren, is de toerist en vrijwilliger. Gemiddeld betaalt de toerist zo'n EUR 25,- tot EUR 50,- voor een fotomoment en EUR 125,- voor een wandeling met leeuwen. Om als vrijwilliger te 'zorgen' voor de welpjes, betaal je al snel EUR 500,- per week.

Voor een wandeling met leeuwen betaal je al snel EUR 125,- per persoon

Dat betekent dat een gefokte leeuw of cheeta, ingezet in het toerisme, al snel enkele tienduizenden euro's kan opleveren. Ter vergelijking: een leeuwin kun je in de canned hunting 'al' afschieten voor EUR 5.000. Dit illustreert nog eens hoeveel geld er vooral verdiend wordt door de dieren in te zetten in toerisme.

We zijn nu al enkele jaren actief op dit onderwerp. Zo hebben we een speciale [website](#) ontwikkeld over dit onderwerp en geven we er op social media regelmatig aandacht aan. Last but not least vragen we continue aandacht voor dit onderwerp in de media, politiek en tijdens presentaties op o.a. scholen. Dat is simpelweg omdat wij de expert zijn geworden in Nederland op dit onderwerp. Mensen weten ons te vinden als ze publicaties of uitzendingen zien over knuffelfarms.

We besteden dus veel tijd aan het benaderen van organisaties om bijvoorbeeld te protesteren tegen allerlei uitingen waarbij knuffelfarms of interacties met wilde katachtigen, gepromoot worden. Zo kwamen wij in 2025 in actie nadat 'celeb' Hint foto's van zichzelf plaatste waarop te zien is hoe ze een leeuwenwelp in Thailand de melkfles gaf. We kwamen ook in actie toen

voetballer Memphis Depay foto's plaatste waarbij hij te zien was met een witte tijger aan een ketting. In beide gevallen trokken we op met World Animal Protection en AAP en zorgde het ook voor aandacht in de media.

Afbeeldingen:

Links; Hint geeft leeuwenwelp de melkfles en rechts zie je hoe Memphis Depay met een witte tijger op de foto staat

De insteek van SPOTS om actief in actie te komen bij dit soort uitingen of om te lobbyen in de media, politiek en reiswereld, leidt niet concreet tot geldelijke inkomsten voor SPOTS. Sterker: het 'kost' ons geld. Toch denken wij dat het terecht is hier energie, mankracht (en geld) in te steken. Dit omdat knuffelfarms en in het verlengde daarvan canned hunting, zoals gezegd een wereld van ellende herbergen voor de gefokte dieren zelf, maar ook een gevaar zijn voor de wilde dieren. We merken dat dit alles vruchten afwerpt. Steeds meer mensen zijn zich bewust van het dierenleed achter dit soort selfies en op het moment dat een bekendheid foto's plaatst van zichzelf met een wilde katachtige, leidt dit veelal tot grote commotie.

We zagen echter ook in 2025 dat er langzaam aan weer meer foto's en filmpjes circuleerden op social media en YouTube, waarbij vooral celebs en influencers te zien zijn in interactie met wilde dieren. Opkomend lijken te zijn de zogenaamde exotische dierencafés in Thailand waar je met leeuwenwelpjes kunt knuffelen. Vandaar dat we overwegen om in 2026 een campagne te starten om wederom aandacht te vragen voor het dierenleed en illegale handel achter dit soort excursies.

We zien ook dat het onderwerp knuffelfarms meer en meer belicht wordt door andere stichtingen. En daar zijn we blij mee. Lange tijd bleven dieren zoals leeuwen en cheeta's onbelicht wanneer het ging om het dierenleed achter dit soort excursies. Dat deze dieren nu meer en meer belicht worden wanneer het over dit onderwerp gaat, toont aan dat wij erin geslaagd zijn dit onderwerp te agenderen.

Afbeelding: we zien dat ook andere organisaties meer en meer uitingen van leeuwen gebruiken om zich uit te spreken tegen excursies waarbij deze dieren worden ingezet.

Last but not least; mede door onze lobby kondigde het verantwoordelijke Ministerie in Zuid-Afrika in 2021 aan te stoppen met de fokindustrie van o.a. leeuwen in haar land. Alsook kondigde ze aan wetgeving te maken waardoor excursies met wilde dieren zoals leeuwen, niet langer aangeboden kunnen worden. Deze plannen roepen het nodige verzet op bij leeuwenfokkers die met regelmaat naar de rechter dreigen te stappen. De Regering van Zuid-Afrika moet dus zeer behoedzaam te werk gaan waardoor het uitfaseren van deze industrie, langzaam gaat.

Lobby in de reiswereld

Reisorganisaties hebben een belangrijke rol te vervullen op dit onderwerp. Ecotoerisme is booming business. Reisorganisaties kunnen hun klanten attenderen op de aanwezigheid van deze knuffelfarms (en de mogelijkheid van canned hunting) en ze wijzen op verantwoorde projecten. Maar ook kunnen ze hun gasten erop wijzen dat het tijdens safari's van belang is om dieren op afstand te bewonderen.

Om die reden is SPOTS in 2009 reeds begonnen met het benaderen van touroperators die zich richten op Afrika. In de daarop volgende jaren is daar een vervolg op ingezet. We hebben regelmatig contact met reisorganisaties die ons ook benaderen als ze twijfelen over een bepaalde excursie. We geven, indien gevraagd, ook presentaties bij reisorganisaties.

In 2013 werd SPOTS benaderd door de [ANVR](#). Dit is de branche organisatie van reisorganisaties in Nederland; meer dan 250 reisorganisaties zijn hierbij aangesloten waaronder grote zoals TUI. In navolging van hun Engelse collega's die verenigd zijn in de ABTA, wilde de ANVR richtlijnen opstellen aangaande excursies met wilde dieren in toerisme. De bedoeling was dat er beleidslijnen werden opgesteld die nageleefd moesten worden door de reisbranche (de bij de ANVR aangesloten reisorganisaties).

In 2014 en 2015 is een vervolg gemaakt in deze gesprekken met de ANVR waarbij SPOTS en World Animal Protection Nederland betrokken waren. De insteek voor SPOTS was dat er negatieve richtlijnen moesten komen aangaande knuffelen/wandelen en het maken van selfies met roofdieren zoals leeuwen en cheeta's. SPOTS heeft hiertoe sterk gelobbyd en ook voorstelteksten opgesteld en ingediend. Wij hebben ook actief bijgedragen aan de ontwikkeling van een training voor reisorganisaties. De richtlijnen en training zijn door de ANVR in 2014 en 2015 intern besproken en uiteindelijk aangenomen. In januari 2016 werden de [richtlijnen](#) officieel gelanceerd op de Vakantiebeurs te Utrecht. De richtlijnen omvatten duidelijke zogenaamde 'do's en dont's' waarbij nu ook wordt benoemd dat interacties met wilde katachtigen, een 'don't' is.

Vanaf 2016 zijn we vervolgens actief begonnen met het benaderen van toeristische opleidingen wat leidde tot een jaarlijks terugkerende Congresdag waarbij duurzaam toerisme besproken werd. Op andere scholen werd lesmateriaal gemaakt, o.a. video's, waarin SPOTS uitlegt wat het dierenleed is achter dit soort excursies met wilde dieren. Onze insteek is hierbij geweest: investeren in de generatie die straks beleid zal maken in toerisme.

De richtlijnen vanuit de ANVR hebben geleid tot grote veranderingen wereldwijd. Zo ontwikkelde ook de toeristenbranche in Zuid-Afrika, [Satsa](#), richtlijnen waarbij interacties met wilde dieren worden afgewezen. Hun richtlijnen waren gebaseerd op die van de ANVR.

In de ANVR richtlijnen is niet alleen aandacht voor directe interacties met wilde dieren, zoals bijvoorbeeld excursies als wandelen met leeuwen. In de richtlijnen is ook aandacht voor verantwoorde safari's. Helaas zien we namelijk steeds vaker dat mensen wilde dieren te dichtbij willen naderen. Om zo bijvoorbeeld de perfecte foto te kunnen maken. Deze zomer werd duidelijk dat er hier nog met regelmaat veel fout gaat. Filmpjes gingen viraal waarbij duidelijk werd dat gnoes het pad werd afgesneden tijdens de bekende Grote Trek. En in vele filmpjes zag je hoe dieren opgejaagd en omcirkeld werden, zoals deze [cheeta](#). Dat baart ons grote zorgen. In diverse [onderzoeken](#) wordt duidelijk dat tijgers in India stress ervaren door massatoerisme. En een [onderzoek](#) naar cheeta's in Kenia, stelde dat massatoerisme een belangrijke factor is van afname van cheeta's in de Masai Mara.

Naar aanleiding van deze filmpjes schreven wij in de zomer van 2025 een [brief](#) naar het verantwoordelijke Ministerie in Kenia. We namen ook contact op met de koepelorganisatie van de Nederlandse reisbranche, de ANVR en de koepelorganisatie van kleinere reisorganisaties in Nederland, de [VvKR](#). De ANVR stuurde onze oproep, waarbij we vroegen om gasten bewust te maken van gedragsregels tijdens safarireizen, door naar de bij hen aangesloten reisorganisaties. En ook de VvKR gaf er bij hun leden aandacht aan. Maar we adresseren dit ook tijdens presentaties op scholen en op onze social media kanalen.

Veel mensen denken dat toerisme altijd een positieve uitwerking heeft op wilde dieren bijvoorbeeld omdat dit inkomsten genereert. Toerisme wordt ook vaak benoemd als de manier om een einde te maken aan trofeejacht; toerisme zou dan het geld opleveren waardoor trofeejacht niet langer nodig is. Maar toerisme kan ook een enorme negatieve impact hebben. Ook hier geldt weer dat bewustwording van de negatieve kanten van massa toerisme, van essentieel belang is.

Afbeeldingen: hoe het niet moet – dieren omsingeld door vele safariwagens

Overige punten jaarplan

Lobby in de politiek

Vanaf eind 2018 is SPOTS actief bezig met een lobby in de Nederlandse en Europese politiek. De aanleiding daarvoor was het gegeven dat de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) overging tot opname van traditionele medicijnen (TM) in hun ICD. De WHO ziet een [belangrijke rol](#) voor traditionele medicijnen omdat, aldus hen, het overgrote deel van de wereldbevolking geen toegang heeft tot Westerse geneeskunde. En voor haar zorg dus afhankelijk is van traditionele medicijnen die voor een deel uit de natuur worden gehaald.

Op zich kunnen wij ons in dat standpunt verplaatsen. Maar wij denken dat het gebruik van wilde, bedreigde dieren in een specifiek gedeelte van traditionele medicijnen (dit is vooral het geval bij traditionele Chinese medicijnen, TCM) desastreus is voor het voortbestaan van veel wilde dieren. Denk aan de neushoorn, de tijger en de pangolin (schubdier) die vooral onder druk staan door de vraag naar hun specifieke lichaamsdelen vanuit TCM wat leidt tot mogelijke uitsterving. Dit is een bedreiging voor de biodiversiteit van de wereld. Maar ook gaat het gebruik van wilde, bedreigde dieren vaak gepaard met illegale handel en dit is een direct gevaar voor de [uitbraak van virussen](#), geïllustreerd door COVID-19. Deze pandemie wordt nog altijd gelinkt aan vleermuizen en pangolins; beide dieren zijn gewild als voedsel (bushmeat) en als medicijn (kan ook voedsel zijn).

Dit zijn de onderwerpen waarop wij binnen de politiek lobby voeren:

- ✓ Traditionele medicijnen en dan in het bijzonder traditionele Chinese medicijnen (TCM) waarin bedreigde, wilde dieren worden gebruikt waaronder grote katachtigen zoals de leeuw en luipaard;
- Betere bescherming van de wilde leeuw (bijvoorbeeld door een uplisting van lijst II naar I op CITES);
- Betere bescherming van het luipaard binnen CITES (quotum trofeejacht);
- Specifieke aandacht voor de illegale handel in cheeta's binnen CITES.

Onze focusdieren hebben te maken met problemen die op wereldniveau behandeld moeten worden. Vandaar dat wij in zowel de Nederlandse politiek als binnen de EU, hiertoe een lobby voeren.

Op zich is een lobby in de politiek niet direct iets waartoe wij uitgerust zijn en waar wij aspiraties voor hadden. Grote stichtingen hebben hiervoor vaak lobbyisten in dienst want dit is een uiterst tijdrovend proces. Wij zijn hiertoe echter overgegaan omdat 'onze' dieren in Nederland alsook op wereldniveau, niet voldoende belicht worden in onze ogen. En zij wel baat hebben bij specifieke veranderingen die moeten plaatsvinden in de politiek. Als niemand het doet, moeten wij het doen is onze stelregel.

Onze drie focusdieren (leeuw, luipaard en cheeta) hebben ieder te maken met specifieke problematiek die bijdragen tot afname van de aantallen. En die vaak alleen aangepakt kunnen worden middels de politiek. Het gaat dan vooral om internationale instituten zoals CITES en de WHO maar daarvoor moet de Nederlandse politiek zich dan, liefst binnen EU verband, hard maken. Wij proberen bovenstaande punten via een lobby in politiek Den-Haag te agenderen en leveren daarnaast input aan de verantwoordelijke EU commissie verantwoordelijk voor CITES.

Wat zijn de specifieke onderwerpen waarvoor wij lobby voeren?

Cheeta;

wordt meer en meer uit het wild gehaald en illegaal verhandeld omdat mensen het dier als huisdier willen hebben. [Onderzoek](#) heeft aangetoond dat er jaarlijks tenminste 300 cheeta welpen vanuit de Hoorn van Afrika, illegaal worden verhandeld. De dieren worden uit het wild gehaald in o.a. Ethiopië en Somalië en vervolgens via Somaliland (Djibouti) naar Yemen vervoerd. Vanaf hier worden de dieren verder gesmokkeld naar met name de Golfstaten. Het gaat hier om de ondersoort *Acinonyx jubatus soemmeringii* waarvan er naar schatting nog maar zo'n 260–590 volwassen dieren in het wild leven. De illegale handel leidt ertoe dat deze ondersoort ernstig onder druk komt te staan. De vrees is ook dat, indien deze subpopulatie is uitgestorven, andere populaties doelwit worden van deze handel gezien de grote vraag.

De instantie die hiertegen iets kan doen, is [CITES](#). Dit orgaan, waarbij praktisch alle landen van de wereld zijn aangesloten, komt eens in de drie jaar bijeen om te praten over (illegale) handel in wilde dieren en planten. Er worden dan afspraken gemaakt over deze handel. De gedachte erachter is dat handel in dieren en planten in principe moet kunnen. Maar dat deze wel 'sustainable' moet zijn en niet moet leiden tot nog meer druk op dieren (en planten). Vandaar dat sommige soorten beschermd worden middels CITES Appendices waarbij een plaatsing op Appendice I de hoogste bescherming geeft. Handel in die diersoorten is dan praktisch onmogelijk.

Afbeelding: vanuit de Hoorn van Afrika worden cheeta welpen vervoerd naar veelal Yemen, om vanuit daar hun weg te vinden naar vooral de Golfstaten.

Omdat de handel in alle grote katachtigen enorm groot is, besloot CITES in 2022 dat er een aparte 'Task Force' moest worden opgezet die zich alleen bezighoudt met (illegale) handel in grote katachtigen. SPOTS heeft zich er vervolgens voor ingespannen dat ook de cheeta werd opgenomen in deze Task Force. SPOTS heeft vervolgens een lobby gevoerd om ervoor te zorgen dat ook Nederland in deze 'Big Cat Task Force' zitting zou nemen. Voor ons is dit van belang omdat we op deze manier via Nederland, een vinger aan de pols kunnen houden.

Wij voorzien ons verantwoordelijke CITES Ministerie (het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur - LVVN) van informatie op dit onderwerp. Eens in de drie jaar komen (praktisch) alle landen van de wereld bijeen tijdens de CITES top (Conference of Parties, CoP). Hierbij worden afspraken gemaakt over handel in (bedreigde) diersoorten. In 2025 vond CoP20 plaats en hiervoor waren wij aanwezig bij enkele stakeholders vergaderingen in Nederland en de EU.

Wat hebben we bereikt in 2025

Tijdens de voorbereidende vergaderingen in aanloop naar CoP20, waren we aanwezig bij stakeholders vergaderingen en gaven we schriftelijke input. We vroegen Nederland en de EU om CITES besluiten aangaande de illegale handel in cheeta's, aan te scherpen. We droegen hiertoe, samen met andere organisaties, enkele conceptteksten aan die tijdens CoP20 ook werden overgenomen. Deze tekstverscherpingen zorgen er o.a. voor dat de illegale handel in cheeta's op de agenda van CITES blijft staan. Dit ondanks pogingen van enkele Golfstaten om het agendapunt eraf te krijgen.

Leeuw:

Dit dier komt meer en meer onder druk te staan waardoor de aantallen schrikbarend hard en snel achteruit gaan. Schattingen gaan uit van nog maar 20.000 leeuwen wereldwijd. Belangrijkste redenen voor deze afname ligt vooral in afname van het leefgebied en het mens/dier conflict dat hierdoor ontstaat. Hierdoor worden veel leeuwen gedood. Dit zijn zaken waarop wij als SPOTS actief zijn bijvoorbeeld door samen te werken met lokale stichtingen die op hun beurt samenwerken met de lokale bevolking. De insteek is om tot projecten te komen die het mens/dier conflict moeten verminderen.

Opkomend gevaar voor de leeuw is de (illegale) handel die veelal gedreven wordt door trofeejacht en door de vraag vanuit traditionele Chinese medicijnen (TCM) naar [lichaamsonderdelen](#) van de leeuw. De leeuw wordt gezien als vervanging van de tijger; een dier dat internationaal beter beschermd wordt waardoor het lastiger is om aan tijger lichaamsdelen te komen. Leeuwen worden daarom op grote schaal gefokt, vooral in Zuid-Afrika, soms specifiek voor de lichaamsdelen, om zo aan de vraag te kunnen voldoen. Maar door de toenemende vraag naar lichaamsdelen worden ook steeds meer leeuwen in het wild slachtoffer van stropers. Vandaar dat het van belang is dat het onderwerp traditionele medicijnen in de politiek geagendeerd wordt. Maar het is ook van belang dat de leeuw binnen CITES verdragen beter beschermd wordt.

De leeuw staat, als een van de weinige grote katten, op CITES Appendice II. Dat betekent dat de leeuw minder goed beschermd is als de cheeta, luipaard, tijger of jaguar (die allen op Appendice I staan). Hierdoor is handel in leeuwen minder gereguleerd en streng. Maar is het fokken van dit dier, ook gemakkelijker.

De leeuw krijgt tijdens CITES weliswaar de nodige aandacht maar het dier blijkt een heet hangijzer. Betere bescherming, bijvoorbeeld middels opname op Appendice I, wordt door veel Afrikaanse landen met trofeejacht op de leeuw, niet ondersteund. Want zo'n plaatsing maakt trofeejacht op de leeuw moeilijker. We merken dat het daarom ook op Europees niveau moeilijk ligt. Hoewel we snappen dat het een controversieel onderwerp is, vinden wij wel dat CITES zich op feiten moet baseren, iets dat ook in hun eigen regels staat.

En feit is dat het bijvoorbeeld onbekend is hoeveel leeuwen er nog zijn. Waardoor ook gestelde quota voor trofeejacht, dubieus zijn. Wij denken daarom dat het goed zou zijn als de leeuw op Appendice I van CITES komt. Want daarmee wordt het dier (in theorie) beter beschermd. Als landen dan trofeejacht op de leeuw willen uitvoeren, moeten zij allereerst inzichtelijk maken hoeveel leeuwen er in hun land zijn. En moeten zij op regelmatige basis, wetenschappelijk onderzoek doen naar aantallen leeuwen in hun land. Voor die opname naar Appendice I hebben we een lobby binnen de politiek in Nederland gevoerd. Daardoor werd er in 2019 een [motie](#) ingediend en ook aangenomen door Dion Graus (Partij voor de Vrijheid). Helaas bleek in 2022 dat deze motie het niet haalde op EU niveau. Als motivatie werd gegeven dat de leeuw niet voldeed aan de criteria die nodig zijn voor zo'n hogere plaatsing.

Die criteria zijn o.a. dat de leeuw sterk in aantallen moet zijn afgenomen alsook dat handel een bedreiging vormt voor het dier. Wij denken dat de leeuw wel voldoet aan deze criteria maar schatten in dat Europa bang is voor de controverse als zij een voorstel voor uplifting doen.

We geven echter niet op en blijven vragen om een opname in Appendice I. Tot die tijd zullen we ons er hard voor maken dat Afrikaanse landen met leeuwen binnen hun landsgrenzen, betere onderzoeken doen naar de aantallen in hun land.

Ook de leeuw is opgenomen in de bovenvernoemde Big Cat Task Force, dus op die manier kunnen wij een vinger aan de pols houden via de Nederlandse politiek.

Wat hebben we bereikt in 2025

Tijdens CoP20 (december 2025) werd een studie met conclusie besproken waarin werd aangegeven door de landen met trofeejacht op leeuwen, dat het goed ging met de leeuwen in hun land. Dit is iets wat wij betwisten. Tijdens de stakeholders vergaderingen voorafgaand aan CoP20, brachten wij bij Nederland en de EU onder de aandacht dat er geen recente en wetenschappelijke studies zijn naar aantallen leeuwen. En vroegen wij Nederland en de EU om (wederom) hun zorgen hierover naar voren te brengen. Alsook om bij de studie kanttekeningen te plaatsen. Dat werd ook overgenomen.

Dit zorgt ervoor dat de druk wordt opgevoerd bij landen die trofeejacht aanbieden op leeuwen, om te komen met recente wetenschappelijk onderbouwde studies naar aantallen leeuwen.

Betere bescherming van de luipaard binnen CITES (quota trofeejacht)

Het luipaard is, net als de leeuw, zeer gewild als jachttrofee. Omdat het dier op CITES Appendice I staat, wordt het dier tot in de hoogste graad beschermd. In principe is handel, waartoe trofeejacht ook gerekend wordt, daarom niet mogelijk. Echter, landen kunnen hierop een quotum aanvragen. Zij moeten dan aantonen, middels degelijk en recent onderzoek, dat het met het luipaard goed gaat in hun land. En dat een quotum daarom acceptabel is.

Helaas gaat hetzelfde voor het luipaard op als wat ook al vermeld werd bij de leeuw. Afrikaanse landen met quota voor luipaarden, baseren zich veelal op oud onderzoek dat ook vaak nog eens niet wetenschappelijk onderbouwd is. Feitelijk weet geen enkel land hoeveel luipaarden er naar schatting in hun land leven.

Voor de CITES top in 2022 was door het CITES secretariaat aan landen met quota voor luipaarden gevraagd naar recente onderzoeken die de gestelde quota moesten rechtvaardigen (non detrimental findings, NDF's). Aan dat verzoek werd door veel landen pas voldaan na heel lang aandringen. Uit de NDF's bleek vervolgens dat gestelde quota's vaak te hoog waren en bijgesteld moesten worden. Zo ging het quotum van [Ethiopië](#) van 500 naar 20. Dat is zorgwekkend. Quota's worden namelijk maar eens in de negen jaar herzien. In het geval van Ethiopië zou dat dus kunnen betekenen dat er jarenlang teveel luipaarden zijn afgeschoten voor de trofeejacht.

SPOTS voerde zelf een onderzoek uit naar de gestelde quota voor luipaarden. Hieruit bleek dat bij de meeste landen totaal onbekend is hoeveel luipaarden er in hun land leven. En toch worden er op basis van die verouderde gegevens, jacht quota afgegeven. Meerdere onderzoeken laten zien dat door deze onverantwoorde (unsustainable) trofeejacht, populaties luipaarden onder druk komen te staan.

Wat hebben we bereikt in 2025

In onze input richting Nederland en de EU richting Cop20 drongen wij wederom aan op degelijke studies naar aantallen luipaarden, met name door landen die trofeejacht op dit dier aanbieden.

We wezen ook op de enorme illegale handel in luipaarden, vooral in Azië, gedreven door traditionele medicijnen. Aangezien er in China nog steeds legaal medicijnen worden verkocht die luipaard ingrediënt omvatten, en China aangeeft dat ze deze halen uit voorraden (stockpiles), drongen we er ook op aan dat de EU zou vragen om inzage in deze stockpiles. Dat laatste is helaas niet gebeurt. Maar wel werd er een besluit aangenomen waarbij landen met illegale handel in luipaarden werden opgeroepen hiertegen strenger op te treden. Alsook werd er een besluit aangenomen waarbij het CITES secretariaat wordt opgeroepen een studie te doen naar de status van Aziatische grote katachtigen in het wild. Die studie moet dan o.a. omvatten de mate van illegale handel in deze dieren, aantallen dieren die er nog zijn etc.

Deze studie is afhankelijk van sponsoring. Uiteraard zijn landen als China niet geïnteresseerd in zo'n studie, dat bleek ook weer tijdens de vergadering. Maar wij denken dat zo'n studie van essentieel belang is omdat deze duidelijk zal maken dat het zeer slecht gaat met o.a. de luipaarden in Azië. En dat illegale handel, vooral gedreven door de vraag naar specifieke lichaamsdelen in traditionele medicijnen, enorm groot is. Wij hebben naar aanleiding van dit CITES besluit daarom aan Nederland en de EU gevraagd om deze studie te financieren.

Traditionele (Chinese) medicijnen (TCM)

SPOTS heeft op zich geen problemen met traditionele medicijnen maar wel met een specifiek onderdeel ervan; dat gedeelte waarbij lichaamsdelen van bepaalde wilde, bedreigde dieren (en planten) gebruikt worden. In de nodige landen geloven mensen dat specifieke lichaamsdelen van dieren heilzaam zijn tegen kwalen en ziektes. Deze dieren worden gegeten of verwerkt in 'medicijnen'. En ook de katachtigen zijn een gewild 'ingrediënt'.

Er is geen enkel onderzoek dat aantoont dat lichaamsdelen van wilde dieren inderdaad heilzaam zouden zijn. De hoorn van neushoorn bijvoorbeeld bestaat uit keratine; hetzelfde materiaal als onze nagels. Dat is geen materiaal welke ernstige ziektes en kwalen kan genezen.

Zeker traditionele Chinese medicijnen (TCM) gebruiken in een specifiek gedeelte van hun medicijnen lichaamsdelen van bedreigde, wilde dieren alsook bedreigde planten. Met een groeiende macht van China, die TCM ook nog eens ziet als [export product](#) in hun Belt and Road Initiative (BRI), leidt dit tot een enorme vraag naar specifieke dieren met alle gevolgen van dien.

Traditionele Chinese medicijnen omvatten veel meer dan alleen medicijnen zoals bijvoorbeeld een pil. Ook voedingssupplementen en crèmes vallen hieronder; denk aan een verjongings-crème waarin specifieke kruiden, bedreigde planten en/of dieren zijn verwerkt. Daarnaast zijn er talloze tonics en wijnen gemaakt van dieren die medicinaal zouden werken; denk aan wijn gemaakt van o.a. botten van grote katachtigen.

De neushoorn, tijger, beer en pangolin (schubdier) zijn bij de meeste mensen bekend als dieren welke gebruikt worden in TCM. Ze worden alle vier naar de rand van uitsterving gebracht veelal alleen door de vraag vanuit Azië. Beren en tijgers worden op grote schaal gefokt op zogenaamde beren,- en tijgerfarms. De dieren leiden een verschrikkelijk bestaan. Deze fokkerijen claimen vaak dat door het fokken van dieren, de druk op wilde dieren middels stroperij wordt verminderd. Niets blijkt minder waar.

Ondanks de vele tijgerfarms, waar duizenden gefokte tijgers leven, is de tijger nog steeds een dier dat op grote schaal wordt gestroopt. Het is een van de belangrijkste bedreigingen voor het dier. Dit komt omdat veel consumenten het liefst wilde dieren in hun product hebben omdat dit beter zou werken dan gefokte dieren.

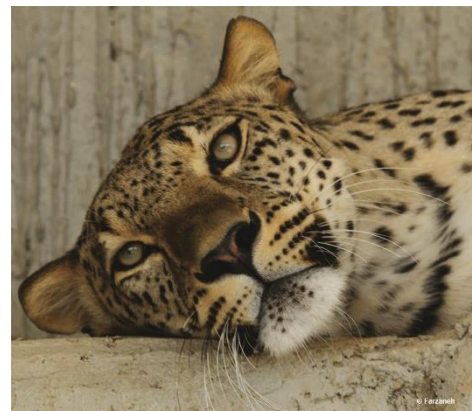
In China worden tijgers gefokt op zogenaamde tijgerfarms. Schattingen gaan uit van zo'n 6000-7000 gefokte tijgers in dit land

Een verontrustende trend is dat we zien dat op steeds grotere schaal gewerkt wordt met zogenaamde 'vervangende' dieren. Zoals sneeuwluipaarden, leeuwen, luipaarden en jaguars als vervanger van de tijger. En de pangolin uit Afrika als vervanger voor de pangolin uit Azië. Zo ontstaat steeds meer druk op verschillende diersoorten. Deze dieren worden veelal beschermd door wereldwijd erkende verdragen zoals CITES verdragen. Vaak is het verboden om deze dieren te verhandelen dus gaat het om illegale handel waarbij de dieren uit het wild worden gestroopt.

De vraag vanuit TCM bedreigt dus de biodiversiteit van de wereld alsook is zij een gevaar voor de wereldgezondheid. Illegale handel is, aldus virologen, een belangrijke risicofactor voor virusuitbraken. Wij denken dat het daarom essentieel is dat de wereld, via platforms zoals de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en CITES, oproept tot een einde van dit gebruik van wilde dieren in traditionele medicijnen.

De Perzische panter (luipaard) komt steeds meer onder druk te staan door illegale handel, gedreven door TCM. Het dier is reeds 'functionally extinct' verklaard in landen als Laos, Vietnam en Cambodja

Onze pijlers aangaande traditionele medicijnen

Wij hebben een aantal pijlers in onze lobby op dit onderwerp. Die zijn;

- *Aandringen op een voorlichtingscampagne voor burgers in Nederland en de EU;*

Veel TCM artikelen worden online besteld en vaak zijn mensen zich er niet van bewust dat in hun gekochte product bedreigde dieren of planten verwerkt kunnen zijn. Daarom is een voorlichtingscampagne van belang. Door een door ons belobbyde [motie](#) eind 2022 wordt de Regering opgeroepen hier werk van te maken. Wij houden de vinger aan de pols om te zien hoe hier handen en voeten aan wordt gegeven;

- *Vanuit Nederland meer druk uitoefenen op organisaties zoals de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en CITES.*

Wij vinden het belangrijk dat bij deze organisaties de gevaren van dit soort traditionele medicijnen benoemd worden. De WHO bijvoorbeeld is een groot promotor van traditionele medicijnen en wij vinden het daarom van essentieel belang dat juist zij een uitspraak doet dat het gebruik van wilde bedreigde dieren en planten in traditionele medicijnen een no-go is.

- Een lobby binnen de media om aandacht voor dit onderwerp te krijgen wat moet leiden tot meer bewustwording maar ook tot meer politieke druk.

Ning (2018) studied one such leopard bone product, Hongmao medicinal wine, and found that based on annual consumption, at least 1,000 leopards per year would be required for processing the wine, meaning approximately 14,000 leopards from 2006 to 2020, have been used for one product alone (Ning, F.G., 2018).

Afbeelding: in Hongmao medicinal wine, wordt o.a. luipaard verwerkt; het is 1 van de tenminste 45 erkende 'medicijnen' waar luipaard in verwerkt wordt. Aldus onderzoek zouden alleen al voor dit product tussen 2006 en 2020, tenminste 14.000 luipaarden zijn gebruikt. Aangezien China zelf praktisch geen luipaarden meer binnen haar landsgrenzen heeft, moet dit gaan om illegale handel

Er zijn veel zaken die 'onze' dieren bedreigen. Denk aan afname van leefgebied en het mens/dier conflict waarin veel dieren worden gedood. De toenemende vraag naar hun lichaamsdelen is, zo denken wij, het laatste zetje richting uitsterven voor deze dieren. Zeker omdat deze illegale handel enorm groot is. Vandaar dat wij vinden dat er een einde moet komen aan deze vorm van TCM en daar zetten we ons dan ook voor in.

Wij denken dat het belangrijk is om te werken aan de oorzaak van een probleem. Nu worden vele miljarden ingezet om bijvoorbeeld stroperij op neushoorns tegen te gaan. Toch blijft deze onverminderd hoog en stijgt het in sommige landen nog [jaarlijks](#). En die stroperij is maar vanwege één reden; de hoorn is geliefd in TCM. Met een WHO die traditionele medicijnen promoot, is het van essentieel belang dat deze zelfde organisatie ook een duidelijke uitspraak doet over het gebruik van wilde, bedreigde dieren (en planten) in een deel van dit soort medicijnen.

TCM is echter een precair onderwerp. China is groot voorvechter en exporteur van TCM middels hun [Belt and Road Initiative](#) (BRI) én China is enorm machtig. Ook onze politici zijn dus zeer voorzichtig om TCM op de agenda te zetten. Zo is het woord TCM eigenlijk uit den boze en wordt vooral gesproken over traditionele medicijnen i.p.v. traditionele Chinese medicijnen. Daarnaast zet, zoals gezegd, de WHO sterk in op traditionele medicijnen. Ook ingaan tegen de WHO lijkt een heet hangijzer.

In 2020 benaderde SPOTS collega stichtingen World Animal Protection Nederland, stichting AAP, de Dierencoalitie en IFAW.nl met de vraag of we gezamenlijk konden optrekken in een poging om meer aandacht in de politiek te krijgen voor de (illegale) handel in wilde dieren. Dit met oog op de Corona uitbraak welke gelinkt werd aan illegale handel van wilde dieren. Het leidde tot het schrijven van een Manifest dat begin 2021 gereed was en welke te lezen is via deze [link](#). Voor SPOTS was de insteek vooral de opname van traditionele medicijnen in het Manifest (maatregel 14). Dat dit werd opgenomen was al een prestatie op zich; tot dat moment bemoeide geen enkele stichting zich met dit specifieke onderwerp.

In 2021 legden wij contact met IUCN Nederland om gezamenlijk op te trekken op dit onderwerp. Al jaren is duidelijk dat de EU een belangrijke doorvoerhaven is voor illegale TCM producten alsook een doorvoerhaven is voor illegale handel in bedreigde dieren. Nederland, zo blijkt uit Europese onderzoeken, speelt daarbij een prominente rol. Wij wilden daarom boven water krijgen middels eigen onderzoek, of dit inderdaad klopt.

Dat leidde tot een onderzoek, uitgevoerd door Earth League International (ELI), welke in 2022 in het diepste geheim werd uitgevoerd. De resultaten werden in 2023 overgedragen aan de verantwoordelijke Nederlandse autoriteiten (NVWA). Het onderzoek bevestigde dat Nederland inderdaad een belangrijke rol speelt bij de illegale handel in bedreigde dieren, gedreven door de vraag vanuit TCM. In het kader van het onderzoek werd door de NVWA ook een arrestatie uitgevoerd. In 2024 publiceerden wij dit onderzoek in openbaarheid. Wij schreven gedurende 2023 een uitgebreide onderzoeksrapportage waarbij we in het eerste gedeelte ingaan op de impact die TCM heeft op diersoorten en welke rol het speelt in de (illegale) handel in wilde dieren. In het tweede gedeelte worden de bevindingen van ELI uitgebreid behandeld. Het (Engelstalige) rapport is te lezen via deze [link](#). Een verkorte Nederlandse samenvatting is [hier](#) te lezen.

Ons onderzoek leidde tot de nodige media aandacht. En ook tot Kamervragen. Allemaal zaken die helpen om het onderwerp meer in de aandacht te krijgen. Dit zien we terug op de Ministeries; het onderwerp traditionele medicijnen is niet langer ‘taboe’.

De WHO Strategy Traditional Medicines 2025-2034

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) zet, zoals gezegd, sterk in op traditionele medicijnen, TM of door hen TCIM (traditional complimentary integrative medicines) genoemd. Gedachte hierachter is dat een groot deel van de wereldbevolking geen toegang heeft tot Westerse geneeskunde. En dus afhankelijk is van bijvoorbeeld wat de natuur kan bieden. Op zich een gedachte die wij kunnen volgen. Wij denken alleen dat het niet wenselijk is dat bedreigde dieren en planten hiervoor gebruikt worden. Omdat dit leidt tot uitsterving van soorten. En helaas is er een gedeelte van traditionele medicijnen dat werkt met bedreigde soorten en die verantwoordelijk is voor een groot deel van de illegale handel in deze diersoorten.

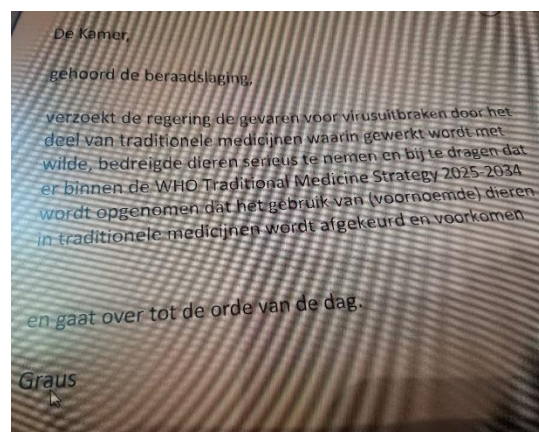
Het wordt steeds duidelijker dat TM een belangrijke drijver is voor illegale handel. Zo bestaat zo'n 30% van de illegale [inbeslaggenomen handel in de EU](#), uit dit soort 'medicinals' waartoe ook voedingssupplementen behoren.

Juist omdat de WHO zo'n gerenommeerde organisatie is en sterk inzet op traditionele medicijnen, vinden wij het van essentieel belang dat zij een uitspraak doet tegen dit gebruik van bedreigde dieren. Zeker ook omdat dit soort illegale handel een enorm risico is op virusuitbraken. Wetenschappers [stellen](#) dat wilde dieren zeer risicovol zijn voor de uitbraak van virussen en illegale handel is daarbij extra risicovol. Daarnaast stelt de WHO dat het behoud van biodiversiteit essentieel is voor de wereldgezondheid. Dan is het niet wenselijk dat dier,- en plantensoorten uitsterven omdat ze gewild zijn in sommige traditionele medicijnen. Dat leidt immers juist tot de afbraak van biodiversiteit.

De WHO heeft inmiddels beleid gemaakt op traditionele medicijnen, de zogenaamde 'Strategy Traditional Medicines'. In 2025 werd deze Strategy besproken tijdens de jaarlijkse WHO vergadering waarbij het beleid ten aanzien van traditionele medicijnen vastgelegd werd tot 2034. In het [concept](#) stond echter praktisch niets over het gebruik (en gevaar) van wilde, bedreigde dieren in dit soort medicijnen.

Wij voerden daarop een lobby in de Tweede Kamer waarbij we vroegen om een motie die onze Regering zou verplichten veranderingen aan te dragen voor dit concept. Door Dion Graus werd hierop een motie ingediend in 2024, die onze Regering min of meer dwong om zich tijdens de WHO vergadering in mei 2025, hard te maken voor een aanscherping van dit concept.

Afbeelding: de door Dion Graus ingediende motie in 2024 die ook werd aangenomen. En die ertoe leidde dat onze regering zich sterk uitsprak tegen het gebruik van wilde, bedreigde dieren tijdens de belangrijke WHO vergadering (mei 2025).

Wat hebben we bereikt in 2025

In februari nam SPOTS contact op met Environmental Investigation Agency (EIA) die zich vanuit Engeland hard maakt tegen het gebruik van bedreigde wilde dieren in traditionele medicijnen. Zij hebben menig onderzoek naar buiten gebracht die inzichtelijk maken hoezeer dit gebruik druk legt op vele bedreigde diersoorten, waaronder luipaarden. Samen stelden wij een [brief](#) op waarin we een voorstel deden richting de WHO om hun concept Strategy aan te passen. Deze brief werd door meer dan 100 organisaties (nationaal en internationaal) ondertekent.

Door de hierboven aangenomen motie Graus liet Nederland inderdaad van zich horen tijdens de WHO vergadering (mei 2025) waarbij de Strategy besproken werd. Zij sprak zich uit tegen het gebruik van bedreigde dieren in een deel van traditionele medicijnen en tegen de illegale handel die door de vraag vanuit TM, ontstaat.

En uiteindelijk gebeurde het ongelooflijke; de WHO besloot hun concept tekst aan te passen. Hierbij werden stukken van onze voorstellen letterlijk overgenomen. Andere stukken werden (helaas) genuanceerd. Maar in grote lijnen konden we na afloop vaststellen dat er nu een Strategy Traditional Medicines ligt die veel meer aandacht heeft voor het gebruik van wilde, bedreigde dieren in een deel van die medicijnen. En een Strategy welke landen oproept een einde te maken aan dit gebruik. Lees de uiteindelijke Strategy [hier](#).

In principe is dit punt voor ons dus 'afgevinkt'. Wel blijven we de druk op de ketel houden omdat we zien dat de illegale handel, gedreven door de vraag vanuit dit soort 'medicijnen', nog steeds toeneemt. En dieren onder druk zet. Daarom blijven wij tijdens andere wereldoverleggen zoals CITES, deze illegale handel onder de aandacht houden. En zullen we tegen 2034, wanneer de WHO hun Strategy Traditional Medicines weer zal verlengen, wederom aandringen op een nog sterkere uitspraak van de WHO.

Overig

Project kleine kattensoort

In 2021 begonnen wij met een nieuw project waarbij alles draait om een kleinere kattensoort. Er zijn wereldwijd meer dan 40 wilde kattensoorten en het is voor ons onmogelijk om op structurele wijze aandacht te vragen voor hen allemaal alsook om financieel projecten te ondersteunen die zich voor die soort inzetten. Vandaar dat onze focusdieren de cheeta, luipaard en leeuw zijn. Voor deze dieren voeren wij een actieve lobby in o.a. de politiek en ondersteunen wij projecten die zich voor deze dieren inzetten.

Maar er blijven dan nog vele kattensoorten over die steun ook hard nodig hebben. Zeker de kleine kattensoorten blijven vaak onbelicht mede omdat ze veelal onbekend zijn bij het grote publiek. Middels ons project '[kleine kattensoort](#)' proberen wij hierin verandering te brengen. Gedurende een jaar zullen wij naast onze focusdieren met regelmaat aandacht vragen voor een kleinere kattensoort. We zullen dan ook een project ondersteunen dat zich voor dat dier inzet.

In 2021 begonnen wij met ons project kleine kattensoort. De aftrap werd gegeven met de Manul (foto links boven) in 2022 opgevolgd door de Vissende kat (foto rechts boven), de Andes kat in 2023 (foto links onder) en in 2024 de Luipaardkat (Bengaalse tijgerkat – foto rechts onder).

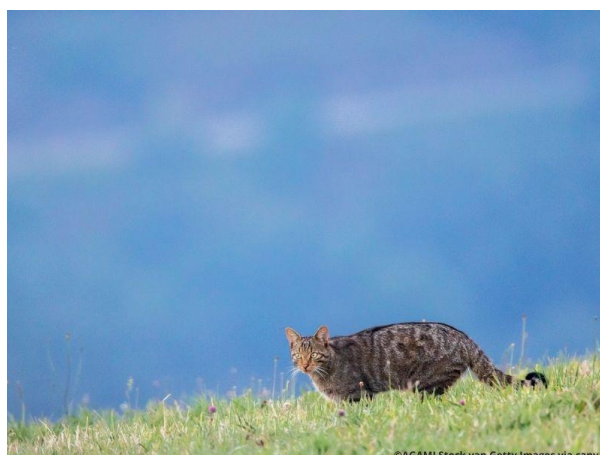
In 2025 stond de Zwartvoetkat (foto hieronder) centraal in dit project. Deze kleinste kat van Afrika leeft in slechts drie landen in Zuidelijk Afrika (Namibië, Botswana en Zuid-Afrika) en staat onder grote druk. Naar schatting leven er nog maar zo'n 10.000 zwartvoetkatten in het wild. We ondersteunden dit jaar het werk van de Black-footed Cat Working Group (BFCWG).

Door giften van gulle gevers werd maar liefst € 9500,- bijeengebracht voor BFCWG. Hiermee kan het project o.a. op pad in de hoop zoveel mogelijk zwartvoetkatten van VHF-radiocollars te voorzien. Hiermee ontstaat meer inzicht in het gedrag en de leefwijze van dit schitterende dier; nodig om het zo beter te kunnen beschermen.

In 2026 stellen wij in het project 'kleine kattensoort' de Europese wilde kat centraal en ondersteunen wij ARK Rewilding Nederland. De Europese wilde kat (zie foto rechts) is de enige wilde kat die ook in Nederland leeft.

Onze steun zal ingezet worden voor educatiepakketten voor basisscholen. Het is immers zeer belangrijk dat er draagvlak is onder de Nederlandse bevolking voor dieren zoals de Europese wilde kat. En dat begint bij kinderen.

Financieel jaarverslag 2025

Voor het uitgebreide financieel jaarverslag 2025, verwijzen wij u naar onze website, onder het kopje [verantwoording](#).

Hieronder volgt een overzicht van de door ons overgemaakte gelden in 2025 naar door ons ondersteunde projecten alsmede uitgaves aan voorlichtingscampagnes en lobby in Nederland en de EU.

Besteed aan doelstellingen

Africat North (Namibian Lion Trust)	32.965
Africat	5.500
Naankuse Foundation	25.500
AMEIB scientific station	500
Project kleine kattensoort	14.962
Voorlichtingscampagnes, lobby, promoties Nederland en buitenland	30.973
Totaal	110.400

Voor het uitgebreide financieel jaarverslag 2025, verwijzen wij u naar onze [website](#).

Slotwoord en vooruitblik

We zijn enorm dankbaar dat we in 2025 een aantal belangrijke zaken rondom onze lobby werkzaamheden hebben kunnen 'oogsten'. Lobbywerk is een lastig onderwerp om over de Bühne te krijgen. Het vraagt een lange adem, wordt veelal gezien als 'niet sexy' en kost veel energie. We zijn daarom enorm blij dat we erin geslaagd zijn om, zeker ten aanzien van het onderwerp traditionele medicijnen, een belangrijke mijlpaal te hebben kunnen bereiken. Wij zijn ervan overtuigd dat dit ook de aanloop is naar veel meer aandacht wereldwijd op dit onderwerp, wat uiteindelijk, daar zijn we van overtuigd, een positieve impact zal hebben op bedreigde diersoorten. Waaronder 'onze' katten.

Wij kunnen deze lobby alleen maar voeren door het geloof van onze achterban; gevers, donateurs, adoptie ouders en sponsors. En daar zijn we meer dan dankbaar voor.

We kijken ook met vertrouwen uit naar een initiatief welke in 2025 echt handen en voeten kreeg; de aankoop van grond in Namibië door enkele sponsors van SPOTS. Hierdoor komt meer grond beschikbaar voor wildlife; minimaal 20.000 hectare (met mogelijke uitloop naar 37.000 hectare). Afname van leefgebied is een van de belangrijkste bedreigingen voor wildlife dus het verkrijgen van leefgebied voor wilde dieren, waar ze veilig zijn tegen het mens/dier conflict, is belangrijk. Rondom deze grondaankoop liggen veel plannen die zeker 1 focusdier van onze stichting, de cheeta, meer ademruimte zal geven. We zijn [Limes Wildlife Foundation](#) dankbaar voor hun betrokkenheid bij wildlife en blij dat we hier ons steentje in mogen bijdragen. We verheugen ons op de verdere stappen in 2026.

In de zomer van 2025 zagen wij vele filmpjes voorbij komen van safaritoerisme waarbij het duidelijk misgaat; wilde dieren, waaronder cheeta's, die achtervolgd en omsingeld werden door vele safariwagens. Onderzoeken maken duidelijk dat dit soort safaritoerisme grote negatieve gevolgen heeft voor wilde dieren, zeker voor de cheeta. Wij overwegen daarom om in 2026 een grote zomercampagne te lanceren waarbij we mensen oproepen om afstand te houden van wilde dieren tijdens safarireizen. Maar ook om excursies met wilde dieren te vermijden. Want helaas zagen we in 2025 het aantal filmpjes waarbij excursies met wilde dieren weer veelvuldig te zien waren, toenemen. Er is ook een zorgwekkende trend in Azië te zien, vooral in Thailand, van exotische dierencafés waarbij bezoekers kunnen knuffelen met leeuwenwelpen. Om zo'n voorlichtingscampagne op te zetten, hebben wij een gedeelte van onze baten uit 2025, gereserveerd voor 2026.

Simone Eckhardt
Stichting SPOTS

Destroyed buildings can be rebuilt; destroyed works of art may possibly be replaced by new creations; but every animal and every flower which becomes extinct is lost forever in the most absolute of all death

Joseph Wood Krutch

Stichting SPOTS

(Save and Protect Our Treasures)

LP van Mallandstraat 46

4754 AP Stampersgat

Telefoon: 06-40947232

Email: info@stichtingspots.nl

Websites: <https://stichtingspots.nl/> en <https://knuffelfarms.nl/>

Handelsregister KvK West Brabant 20114314

Bankrekeningen

4611235 (algemeen):

IBAN: NL90INGB0004611235.

BIC: INGBNL2A.

4496284 (adoptie):

IBAN: NL58INGB0004496284.

BIC: INGBNL2A.